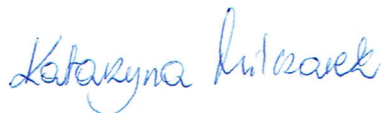


**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
DOTYCZĄCA PROJEKTU ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ
I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY DREZDENKO**

Autorzy:

mgr inż. Katarzyna Milczarek



mgr inż. arch. Agata Marciniak



mgr inż. arch. Aldona Cieśla



mgr inż. Sonia Myszak



Poznań, 7 listopada 2022 r. / aktualizacja luty 2023 r.

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE	4
1.1. Podstawy formalno-prawne opracowania	4
1.2. Cel i zakres merytoryczny opracowania	4
1.3. Wykorzystane materiały i metody pracy	4
2. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEJ ZMIANY STUDIUM.....	6
2.1. Cel opracowania projektu zmiany studium.....	6
2.2. Informacje zawarte w projekcie zmiany studium	6
3. INFORMACJE O POWIĄZANIACH PROJEKTU ZMIANY STUDIUM Z INNYMI DOKUMENTAMI.....	9
4. CHARAKTERYSTYKA STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	9
4.1. Zasoby i walory środowiska przyrodniczego.....	9
4.1.1. Położenie oraz stan użytkowania i zagospodarowania terenu	9
4.1.2. Ukształtowanie terenu	10
4.1.3. Budowa geologiczna, surowce mineralne	11
4.1.4. Wody powierzchniowe	12
4.1.5. Wody podziemne	12
4.1.6. Gleby	15
4.1.7. Flora i fauna.....	15
4.1.8. Formy ochrony przyrody	16
4.1.9. Dziedzictwo kulturowe i zabytki	17
4.1.10. Klimat lokalny	17
4.2. Stan jakości środowiska	18
4.2.1. Stan higieny atmosfery	18
4.2.2. Stan jakości wód powierzchniowych i podziemnych	19
4.2.3. Klimat akustyczny	20
4.2.4. Elektromagnetyczne promieniowanie niejonizujące	21
4.2.5. Gospodarka odpadami	21
5. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTU ZMIANY STUDIUM.....	22
6. ANALIZA I OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEJ ZMIANY STUDIUM	22
7. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEJ ZMIANY STUDIUM ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA ZMIANY STUDIUM	23
8. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA USTALEŃ PROJEKTU ZMIANY STUDIUM NA ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE	27
8.1. Przewidywane znaczące oddziaływanie na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także inne formy ochrony przyrody.....	27
8.2. Przewidywane znaczące oddziaływanie na środowisko i poszczególne jego elementy, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy	29
8.2.1. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi	29
8.2.2. Oddziaływanie na krajobraz	30
8.2.3. Oddziaływanie na powietrze i klimat	30
8.2.4. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne	31
8.2.5. Oddziaływanie na rośliny, zwierzęta i różnorodność biologiczną.....	32
8.2.6. Oddziaływanie na ludzi i klimat akustyczny	34
8.2.7. Oddziaływanie na zabytki i dobra materialne.....	34
8.2.8. Oddziaływanie na zasoby naturalne	35

8.2.9. Skutki oddziaływania projektu zmiany studium na całokształt środowiska przyrodniczego	35
9. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEJ ZMIANY STUDIUM.....	36
10. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEJ ZMIANY STUDIUM ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA	37
11. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO	37
12. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE ZMIANY STUDIUM	38
13. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	38

1. WPROWADZENIE

1.1. Podstawy formalno-prawne opracowania

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko wynika z ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r., poz. 1029 ze zm.). Zgodnie z art. 46 ust. 1 ww. ustawy prognoza oddziaływania na środowisko stanowi podstawowy dokument niezbędny do przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, jakiej wymaga m.in. projekt studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Ponadto zgodnie z art. 46 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest też wymagane w przypadku projektu zmiany dokumentu, o którym mowa w art. 46 ust. 1 pkt 1.

1.2. Cel i zakres merytoryczny opracowania

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Drezdenko, zwanego w dalszej części opracowania „projektem zmiany studium”.

Projekt zmiany studium sporządzany jest na podstawie Uchwały Nr LXIII/397/2022 Rady Miejskiej w Drezdenku z dnia 21 czerwca 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Drezdenko.

Głównym celem niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko jest identyfikacja i ocena najbardziej prawdopodobnych środowiskowych skutków realizacji ustaleń projektu zmiany studium oraz wynikających z niego form zagospodarowania terenów. Prognoza określa wzajemne relacje pomiędzy przyjętymi w projekcie zmiany studium kierunkami rozwoju przestrzennego gminy, a uwarunkowaniami środowiska przyrodniczego, aspektami gospodarczymi i społecznymi, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju. Wskazano również możliwości rozwiązań eliminujących lub ograniczających szkodliwe oddziaływanie na środowisko, mogących wynikać z realizacji ustaleń zmiany studium oraz sformułowano propozycje innych, niż w przedstawionym i opiniowanym projekcie, ustaleń sprzyjających ochronie środowiska.

W prognozie analizie i ocenie podlega projekt uchwały w sprawie zmiany studium (część tekstowa) wraz z rysunkiem, stanowiącym załącznik graficzny uchwały.

Szczegółowy zakres informacji wymaganych w prognozie wskazano w art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Zgodnie z art. 52 ust. 1 ww. ustawy prognoza oddziaływania na środowisko musi być opracowana stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny, a informacje w niej zawarte, dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości informacji zawartych w studium.

Odpowiednio do wymogu art. 53 wyżej wskazanej ustawy zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w niniejszej prognozie został uzgodniony z właściwymi organami, wskazanymi w art. 57 i 58 ustawy, tj. Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym.

1.3. Wykorzystane materiały i metody pracy

Przy opracowaniu niniejszej prognozy wykorzystano następujące materiały:

1) Materiały kartograficzne:

- mapa ewidencyjna 1:2 000,
- mapa topograficzna 1:10 000,
- mapa hydrograficzna 1:50 000.

2) Dokumenty, inne dostępne opracowania:

- Uchwała Nr LXIII/397/2022 Rady Miejskiej w Drezdenku z dnia 21 czerwca 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Drezdenko,
- Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, przyjęty rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. (Dz. U. z 2016 r. poz. 1967),

- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030, Ministerstwo Środowiska, Warszawa, październik, 2013 r.,
- Gumiński R., 1951, Meteorologia i klimatologia dla rolników, Państwowe Wydawnictwo Rolnicze i Leśne. Warszawa,
- Kondracki J. 2002. Geografia regionalna Polski. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa,
- Mikołajków J., Sadurski A., red., 2017, Informator PSH. Główne Zbiorniki Wód Podziemnych w Polsce, Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa.

3) Strony internetowe:

- <http://www.gios.gov.pl>,
- <http://www.psh.gov.pl>,
- <http://mjwp.gios.gov.pl>,
- <http://bazagis.pgi.gov.pl>,
- <http://maps.geoportal.gov.pl>,
- <https://www.google.pl/maps>,
- <https://drezdenko.e-mapa.net>.

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko pozwoli na ocenę czy określone kierunki zapisane w zmianie studium spełniają zasady zrównoważonego rozwoju w ramach obowiązującego systemu prawnego. Prognoza może też stanowić punkt wyjścia do przyszłych ocen oddziaływania pojedynczych przedsięwzięć.

Przeprowadzenie całego postępowania w sprawie oddziaływania na środowisko wymaga uwzględnienia takich aspektów jak:

- 1) dostosowanie do istoty dokumentu podlegającego prognozie;
- 2) ukierunkowanie na cele i priorytety środowiskowe;
- 3) identyfikowanie na ile proponowane działania przyczyniają się do zrównoważonego rozwoju w sensie ekologicznym;
- 4) stosowanie całościowego podejścia odnoszącego się do wszystkich typów i rodzajów proponowanych działań oraz rozwiązań mogących mieć znaczące oddziaływanie na środowisko i zdrowie ludzi;
- 5) integrowanie zagrożeń i efektów środowiskowych oraz zdrowotnych, ale o uwarunkowaniach środowiskowych;
- 6) przeprowadzenie procesu wykonania prognozy w granicach wyznaczonych treścią dokumentu, dostępnych informacji i środków.

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządzono przy zastosowaniu metody opisowej, polegającej na charakterystyce istniejących zasobów środowiska oraz łączeniu w całość posiadanych informacji o dotychczasowych mechanizmach funkcjonowania środowiska i wskazaniu, jakie potencjalne skutki mogą wystąpić w środowisku w wyniku realizacji ustaleń zmiany studium.

Analizy i oceny stanu środowiska na terenie gminy dokonano w oparciu o wyniki monitoringu przeprowadzonego przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska oraz kierując się syntezą dokumentów regionalnych i lokalnych odnoszących się bezpośrednio i pośrednio do ochrony środowiska, przyrody oraz zdrowia i życia ludzi. W przypadku braku wyników pomiarów jakości danego komponentu środowiska, przytoczono dane odnoszące się do terenu położonego najbliższej obszaru opracowania zmiany studium.

Posłużono się również metodą porównawczą, wykorzystując wiedzę o funkcjonowaniu środowiska jako całości. Skonfrontowano zaproponowane rozwiązania planistyczne z istniejącymi uwarunkowaniami przyrodniczymi. Prognozę oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska przedstawiono za pomocą techniki listy identyfikacyjnej, w zakresie, jaki umożliwia obecny stan dostępnej informacji o środowisku oraz w dostosowaniu do stopnia szczegółowości ustaleń projektu zmiany studium.

2. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEJ ZMIANY STUDIUM

2.1. Cel opracowania projektu zmiany studium

Projekt zmiany studium obejmuje część obszaru gminy Drezdenko - część obrębów Czartowo oraz Lubiewo.

Sporządzenie zmiany obowiązującego dokumentu wynika z potrzeb właścicieli i użytkowników przedmiotowych terenów. Grunty objęte zmianą studium położone w obrębie Lubiewo są obecnie użytkowane i zagospodarowywane zgodnie z obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Lubiewo (uchwała XLIII/349/02 Rady Miejskiej w Drezdenku z dnia 28 maja 2002 r.), przeznaczającym przedmiotowy obszar pod tereny lotniskowe oraz komunikację drogową. Przedmiotowy plan miejscowy został uchwalony wcześniej niż obecnie obowiązujące studium, a brak zbieżności tych dwóch dokumentów rodzi trudności w zmianie obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w zakresie obsługi komunikacyjnej oraz uniemożliwia korektę linii zabudowy.

Tereny objęte zmianą studium położone w obrębie Czartowo są obecnie użytkowane rolniczo. Celem zmiany studium jest uwidocznienie istniejących na tych terenach złóż piasków i żwirów oraz terenu i obszaru górniczego, a także umożliwienie wydobycia kopalin zgodnie z wydaną koncesją.

2.2. Informacje zawarte w projekcie zmiany studium

Zakres zmiany studium określa art. 10 ust. 1 i 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 17 grudnia 2021 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. z 2021 r., poz. 2405). Wymienione przepisy obejmują otwarty katalog uwarunkowań i głównych zagadnień, które muszą być rozpatrzone i obowiązkowo zawarte w projekcie studium.

Zmiana studium składa się z części tekstowej i graficznej. Ustalenia dotyczące uwarunkowań i kierunków zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Drezdenko stanowić będą tekst jednolity studium zatwierdzonego uchwałą nr XXX/276/2016 Rady Miejskiej w Drezdenku z dnia 28 września 2016 r., zmienionego uchwałą Nr LIII/472/2017 Rady Miejskiej w Drezdenku z dnia 29 listopada 2017 r. oraz uchwałą Nr LVIII/361/2022 Rady Miejskiej w Drezdenku z dnia 22 lutego 2022 r.

W odniesieniu do terenów położonych w obrębie Czartowo w granicach projektu zmiany studium zlokalizowany jest obszar i teren górniczy Czartowo pole A i B. W projektowanym dokumencie ich granice ustala się jako tożsame z terenem górniczym Czartowo wyznaczonym na rysunku Studium. Dopuszcza się eksploatację złoża zgodnie z wydaną koncesją oraz zgodnie z przepisami odrębnymi. Obszar objęty zmianą zaznaczono linią koloru żółtego (Ryc. 1).

Ryc. 1. Synteza projektu zmiany studium – obręb Czartowo



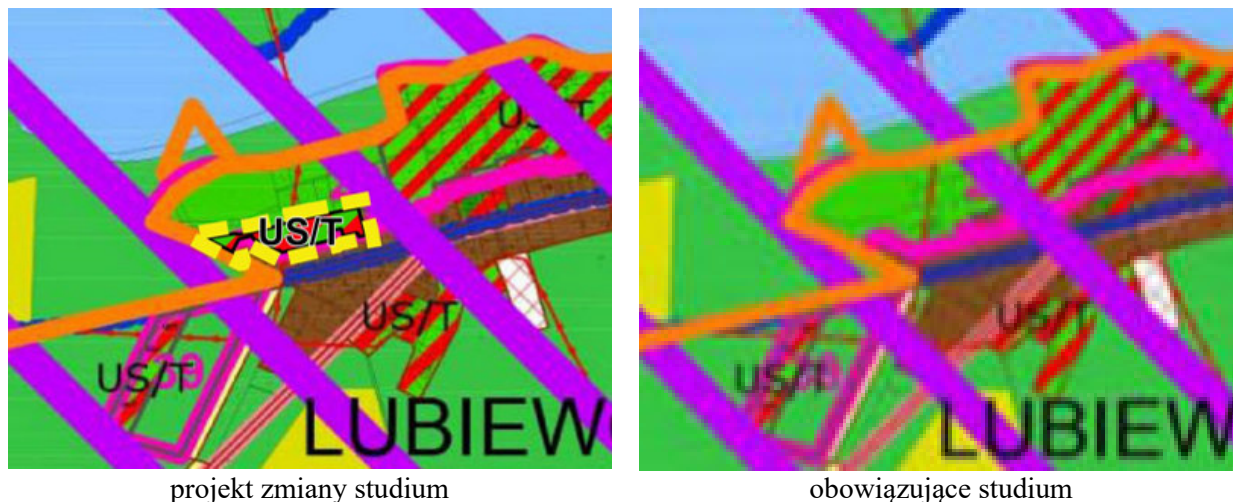
projekt zmiany studium



obowiązujące studium

W obszarze zmiany studium w obrębie Lubiewo wyznacza się tereny o wiodącej funkcji usług sportu, rekreacji, turystyki i zabudowy mieszkaniowej i letniskowej, z wyłączeniem lokalizacji nowej zabudowy mieszkaniowej, oznaczone na rysunku symbolem US/T. Obszar objęty zmianą zaznaczono linią koloru żółtego (Ryc. 2).

Ryc. 2. Synteza projektu zmiany studium – obręb Lubiewo



Wprowadzone zmiany naniesiono na załączniki graficzne obowiązującego studium. W pozostałym zakresie dla obszaru zmiany studium mają zastosowanie ustalenia studium sprzed niniejszej zmiany.

Złoża kopalin

- Funkcja towarzysząca lub uzupełniająca:
 - dopuszcza się lokalizację zieleni urządzonej o funkcji towarzyszącej, publicznej, izolacyjnej, ogrodowej
 - dopuszcza się przeznaczenie terenów jako tereny rolnicze w charakterze funkcji uzupełniającej lub towarzyszącej
- Charakterystyka:
 - Tereny te obejmują występujące na terenie gminy udokumentowane złoża kopalin, dla których możliwa jest eksploatacja danego złoża na podstawie przepisów odrębnych i koncesji
- Wytyczne:
 - dla przyszłych terenów eksploatacji powierzchniowej należy wyznaczyć filary ochronne gwarantujące ochronę terenów sąsiednich oraz ograniczenie wszelkich oddziaływań w granicach danej nieruchomości
 - zakaz prowadzenia działalności gospodarczej związanej z gospodarowaniem odpadami
 - dopuszczenie lokalizowania urządzeń i obiektów zaopatrzenia w wodę i energię elektryczną oraz gospodarki ściekowej

W granicach zmiany studium w obrębie Czartowo zlokalizowane jest złożo piasków i żwirów Czartowo pole A i B, jego granice ustala się jako tożsame z terenem górniczym Czartowo wyznaczonym na rysunku Studium. Dopuszcza się eksploatację złoża zgodnie z wydaną koncesją oraz zgodnie z przepisami odrębnymi.

Obszary i tereny górnicze

- Charakterystyka:
 - Tereny i obszary pod działalność górniczą, na których przewiduje się wydobycie zgodnie z przyznaną koncesją i przepisami odrębnymi;
- Wytyczne:
 - dopuszczenie lokalizowania urządzeń i obiektów zaopatrzenia w wodę i energię elektryczną oraz gospodarki ściekowej.

W granicach zmiany studium w obrębie Czartowo zlokalizowany jest obszar i teren górniczy Czartowo pole A i B, ich granice ustala się jako tożsame z terenem górniczym Czartowo wyznaczonym na rysunku Studium. Dopuszcza się eksploatację złóż zgodnie z wydaną koncesją oraz zgodnie z przepisami odrębnymi. W zakresie transportu związanego z eksploatacją złóż kruszywa naturalnego ustala się:

- transport zgodny z przepisami odrębnymi,
- zabezpieczenie stanu technicznego dróg publicznych przed degradacją,
- przestrzeganie dopuszczalnego obciążenia dróg publicznych,
- dopuszczenie przejazdu pojazdów nienormatywnych po drogach wojewódzkich wyłącznie w szczególnie uzasadnionych przypadkach, po uzyskaniu zezwolenia udzielonego na zasadach określonych w przepisach odrębnych.

Tereny o wiodącej funkcji usług sportu, rekreacji, turystyki i zabudowy mieszkaniowej i letniskowej

- Funkcje towarzyszące lub uzupełniające:
 - dopuszcza się lokalizację zabudowy mieszkaniowej jako funkcji uzupełniającej (z wyłączeniem terenów oznaczonych dodatkowo symbolem US/T)
 - dopuszcza się lokalizację zieleni urządzonej o funkcji towarzyszącej, publicznej, izolacyjnej, ogrodowej, reprezentacyjnej
- Charakterystyka:
 - dla realizacji nowej zabudowy związanej z funkcją usług sportu i rekreacji, turystyki, a także zabudowy mieszkaniowej i letniskowej wyznacza się obszary w miejscowościach o znaczeniu przede wszystkim turystycznym, a dla niektórych sporządzono obecnie obowiązujące miejscowe plany;
 - adaptuje się istniejącą zabudowę mieszkaniową i letniskową zarówno na obszarze jej koncentracji jak i rozproszoną, położoną w miejscowościach turystycznych gminy;
 - Lokalizacja obiektów sportowo-rekreacyjnych wraz z niezbędną infrastrukturą;
 - Lokalizacja obiektów turystycznych tj. ośrodki wypoczynkowe, pensjonaty, motele, hotele, stacje, schroniska młodzieżowe, hostele, agroturystyka itp.
- Wytyczne:
 - adaptacja istniejącego zagospodarowania z dopuszczeniem modernizacji, rozbudowy i przebudowy budynków, z uwzględnieniem potrzeby porządkowania istniejącej zabudowy, jej uzupełnieniem i dostosowaniem do nowych warunków;
 - gabaryty i forma architektoniczna obiektów nie może powodować dysharmonii otoczenia i negatywnego wpływu na krajobraz;
 - zakaz stosowania ogrodzeń z elementów prefabrykowanych;
 - zachowanie istniejącego drzewostanu;
 - nakaz dostosowania obiektów dla potrzeb osób niepełnosprawnych.
- Maksymalna powierzchnia zabudowy: dla terenów zabudowy letniskowej – 40%,
- Minimalna powierzchnia terenu biologicznie czynna: dla terenów zabudowy letniskowej – 40%,
- Maksymalna wysokość budynków: dla zabudowy letniskowej – 8 m,
- Maksymalna liczba kondygnacji – 2 (w tym poddasze użytkowe),
- Rodzaj dachu: dwu- lub wielospadowy o jednakowym kącie nachylenia połaci dachowych 25°-45°, płaski,
- Minimalna wielkość działki budowlanej: dla terenów zabudowy letniskowej – 300 m².

W obszarze zmiany studium w obrębie Lubiewo dopuszcza się lokalizację infrastruktury technicznej oraz komunikacyjnej. Dopuszcza się lokalizację zabudowy letniskowej oraz zabudowy usług sportu i rekreacji zgodnie z wymienionymi wyżej parametrami. Nie dopuszcza się lokalizacji nowej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Dla istniejącej w chwili uchwalenia studium zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, możliwa jest jej adaptacja zgodnie z powyższymi parametrami.

3. INFORMACJE O POWIĄZANIACH PROJEKTU ZMIANY STUDIUM Z INNYMI DOKUMENTAMI

Zgodnie z art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, przy sporządzaniu studium należy uwzględnić zasady określone w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, ustalenia strategii rozwoju i planu zagospodarowania przestrzennego województwa oraz strategii rozwoju gminy, o ile gmina dysponuje takim opracowaniem. Merytoryczna spójność studium z wymienionymi dokumentami pozwala na realizację zawartych w nich rozwiązań.

Przedmiotowa zmiana studium w szczególności służyć będzie pobudzaniu rozwoju gminy. Studium, uwzględniając na szczeblu lokalnym uwarunkowania, cele i kierunki polityki zagospodarowania przestrzennego, stanowi ważne ogniwo systemu planowania przestrzennego w sferze realizacji i polityki przestrzennej państwa.

Przy sporządzaniu projektu zmiany studium uwzględniono treść dokumentów określających strategiczne, generalne cele rozwoju zagospodarowania przestrzeni, takich jak:

- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubuskiego,
- Strategia rozwoju województwa lubuskiego 2030,
- Program ochrony środowiska województwa lubuskiego.

Merytorycznie projekt zmiany studium powiązany jest również z następującymi dokumentami i opracowaniami:

- Strategia Rozwoju Gminy Drezdenko,
- Program Ochrony Środowiska dla Gminy Drezdenko na lata 2019-2022 z perspektywą na lata 2023-2026.

Zasadniczym celem wielokierunkowej polityki przestrzennej państwa oraz regionu jest harmonijny i zrównoważony rozwój całego terytorium. Ten sam cel uznaje się za podstawowy dla zagospodarowania przestrzennego województwa lubuskiego. Zakłada się, że człowiek i przyroda oraz funkcjonalne, przestrzenne, techniczne i społeczne struktury gminne tworzą jeden złożony, współzależny i współdziałający system. Funkcjonowanie tego systemu uzależnione jest od położenia przyrodniczo-osadniczego w regionie i powiązań systemów technicznych.

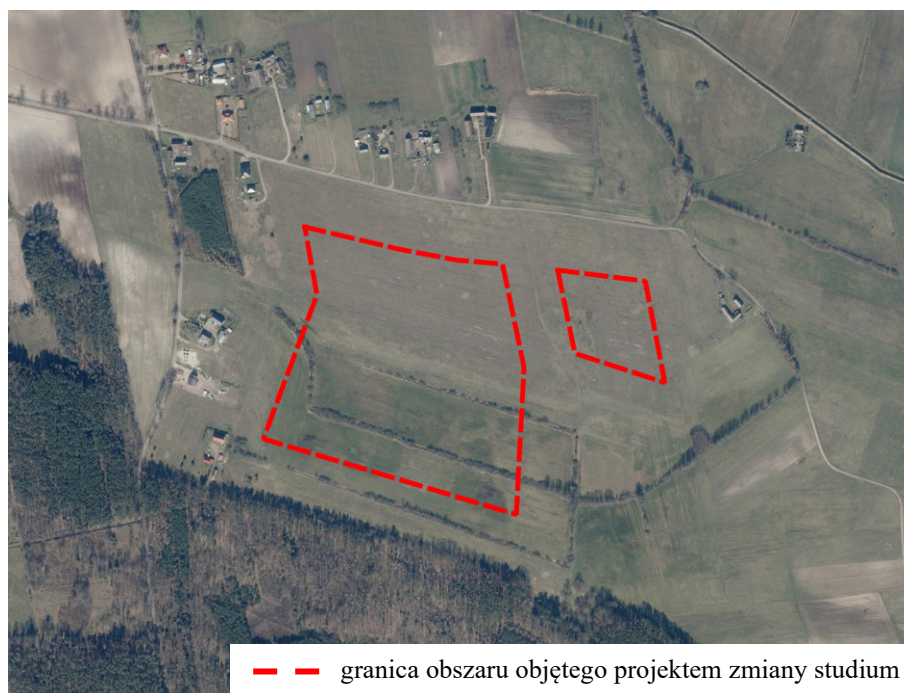
4. CHARAKTERYSTYKA STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

4.1. Zasoby i walory środowiska przyrodniczego

4.1.1. Położenie oraz stan użytkowania i zagospodarowania terenu

Projekt zmiany studium obejmuje dwa odrębne obszary położone w obrębie Czarłowa o łącznej powierzchni ok. 14 ha, stanowiące obecnie tereny rolnicze oraz jeden obszar położony w obrębie Lubiewa o powierzchni ok. 0,6 ha, stanowiący tereny zabudowy lotniskowej, powstałe na podstawie obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Ryc. 3 i Ryc. 4).

Ryc. 3. Lokalizacja obszarów położonych w obrębie Czartowo na tle ortofotomapy



Ryc. 4. Lokalizacja obszaru położonego w obrębie Lubiewo na tle ortofotomapy



Źródło: <http://mapy.geoportal.gov.pl/>

4.1.2. Ukształtowanie terenu

Według regionalizacji fizyczno-geograficznej J. Kondrackiego (2002) obszary objęte opracowaniem położone w obrębie Czartowo znajdują się w prowincji Niż Środkowoeuropejski (31), podprowincji Pojezierza Południowobałtyckie (314-316), w makroregionie Pradolina Toruńsko-Eberswaldzka (315.3), w mezoregionie Kotlina Gorzowska (315.33), natomiast obszar położony w obrębie Lubiewo znajduje się w makroregionie Pojezierze Południowopomorskie (314.6), w mezoregionie Równina Drawska (314.63).

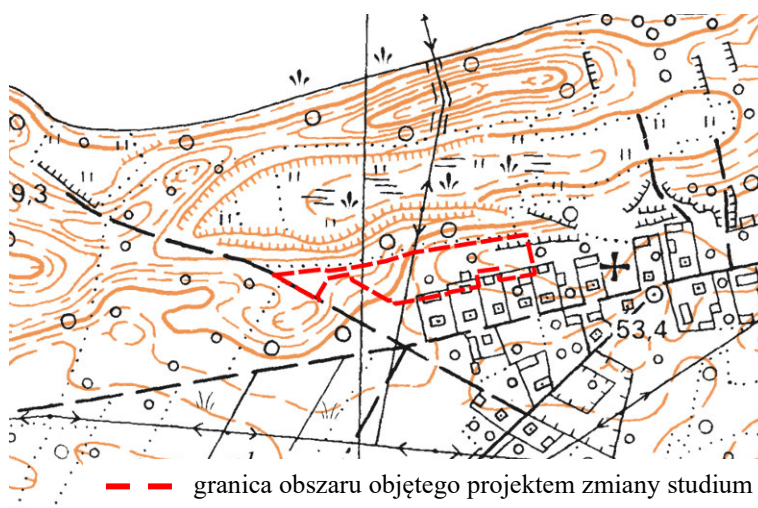
Urozmaicona rzeźba terenu gminy została ukształtowana w okresie czwartorzędowym pod wpływem lodowca zlodowacenia bałtyckiego. Pas wzgórz moreny czołowej na linii Zwierzyn - Stare Kurowo - Drezdenko dzieli region na dwie części: północną wysoczyznę – część Wysoczyzny Pomorskiej oraz

obszar południowy – płaski, stanowiący fragment pradoliny Toruńsko-Eberswaldzkiej, przez którą przepływa siódma co długości rzeka w Polsce – Noteć.

Ryc. 5. Lokalizacja obszarów położonych w obrębie Czarłowo na tle mapy topograficznej



Ryc. 6. Lokalizacja obszaru położonego w obrębie Lubiewo na tle mapy topograficznej



Źródło: <http://mapy.geoportal.gov.pl/>

Tereny objęte opracowaniem położone w obrębie Czarłowo charakteryzują się jednorodną rzeźbą terenu o rzędnych około 30 m n.p.m. Natomiast obszar położony w obrębie Lubiewo stanowi teren lekko nachylony w kierunku zachodnim, gdzie rzędne wynoszą od ok. 45 m n.p.m. w zachodniej części do ok. 55 m n.p.m. we wschodniej części (Ryc. 5 i Ryc. 6). Przedmiotowe obszary nie należą do terenów potencjalnie zagrożonych ruchami masowymi lub osuwiskami.

4.1.3. Budowa geologiczna, surowce mineralne

W rejonie Noteci do głębokości 20 - 30 m występują utwory rzeczne teras akumulacyjnych holocenu i utwory piaszczysto-żwirowe osadzone przez topniejący lądolód w okresie plejstocenu. Pod wymienionymi utworami występują utwory morenowe – gliny piaszczyste z przewarstwieniami piaszczystymi.¹

¹ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Drezdenko

Zgodnie z Mapą geologiczną Polski w podłożu obszaru opracowania położonego w obrębie Lubiewo występują piaski i żwiry lodowcowe zlodowacenia północnopolskiego, natomiast w podłożu obszarów położonych w obrębie Czarotwo występują holocenijskie piaski, żwiry, mady rzeczne oraz torfy i namuły.

Obszar objęty projektem zmiany studium położony w obrębie Lubiewo znajduje się poza obszarem koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż ropy naftowej i gazu ziemnego. W jego granicach nie występują złoża surowców naturalnych, ani tereny i obszary górnicze. Natomiast tereny objęte projektem zmiany studium położone w obrębie Czarotwo znajdują się w obszarze koncesji PGNiG SA w Warszawie na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż ropy naftowej i gazu ziemnego oraz wydobywanie ropy naftowej i gazu ziemnego ze złóż w obszarze „Gorzów Wielkopolski – Międzychód” nr 69/98/Ł z dnia 25.09.2017 r. Ponadto na obszarach objętych opracowaniem położonych w obrębie Czarotwo występuje złoża piasków i żwirów Czarotwo pole A i B, oraz obszar i teren górniczy Czarotwo pole A i B. Przedmiotowe tereny są również objęte koncesją na wydobycie wydaną przez Marszałka Województwa Lubuskiego (decyzja DW.III.7422.42.2020 z dnia 9 listopada 2020 r.).

4.1.4. Wody powierzchniowe

Na terenach objętych projektem zmiany studium w obrębie Czarotwo, na działce o nr ewid. 71/29 występują urządzenia melioracji wodnych - rów o symbolu R-Ru-31 oraz rów o symbolu R-Ru-31a (bez wydzielonych działek) ujęte w ewidencji urządzeń melioracji wodnych oraz zmeliorowanych gruntów, prowadzonej przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie. Natomiast przez obszar zlokalizowany w obrębie Lubiewo nie przebiegają ciekły wodne. Przedmiotowe tereny nie są zdrenowane.

W sąsiedztwie obszaru położonego w obrębie Lubiewo znajduje się jezioro Łubowo o powierzchni ok. 102,8 ha. Jezioro posiada dobrze rozwiniętą linię brzegową i piaszczyste, w niektórych miejscach muliste, dno. Jego maksymalna głębokość wynosi ponad 15 m, a średnia – 4 m.

Na podstawie mapy zagrożenia powodziowego, zawierającej zgodnie z przepisami ustawy Prawo wodne m.in. granice zasięgu wód o prawdopodobieństwie wystąpienia $p=1\%$ (tj. raz na 100 lat) oraz $p=10\%$ (tj. raz na 10 lat) ustalono, że obszary objęte projektem zmiany studium znajdują się poza obszarem szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat ($p=1\%$), jak również poza obszarem szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat ($p=10\%$). Ponadto przedmiotowe tereny znajdują się poza obszarem, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat ($p=0,2\%$) oraz poza obszarem narażonym na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego.

Monitoring stanu wód, prowadzony jest według tzw. Ramowej Dyrektywy Wodnej. Obecnie przedmiotem badań monitoringowych jakości wód powierzchniowych są jednolite części wód powierzchniowych (JCWP). Pojęcie to, wprowadzone przez Ramową Dyrektywę Wodną, oznacza oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych taki jak: jezioro, zbiornik, strumień, rzeka lub kanał, część strumienia, rzeki lub kanału, wody przejściowe lub pas wód przybrzeżnych.

Tereny objęte opracowaniem położone w obrębie Czarotwo znajdują się w granicach naturalnej JCWP Dopływ z Lipówki (RW600017188928), natomiast teren położony w obrębie Lubiewo znajduje się w granicach naturalnej JCWP Pokrętna (RW6000181888949), na obszarze dorzecza Odry, w regionie wodnym Warty. Zgodnie z Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry celem środowiskowym dla JCWP Dopływ z Lipówki i JCWP Pokrętna w zakresie stanu ekologicznego jest dobry stan ekologiczny, natomiast w zakresie stanu chemicznego jest dobry stan chemiczny. Celem środowiskowym w zakresie elementów hydromorfologicznych jest dobry stan (II klasa). Ponadto dla osiągnięcia celów środowiskowych istotne jest umożliwienie swobodnej migracji organizmów wodnych przez zachowanie lub przywrócenie ciągłości ekologicznej cieków. Osiągnięcie celów środowiskowych dla JCWP Dopływ z Lipówki i JCWP Pokrętna nie jest zagrożone.

4.1.5. Wody podziemne

Obszary objęte projektem zmiany studium położone w obrębie Czarotwo znajdują się w zasięgu jednolitej części wód podziemnych (JCWPd) nr 34 (GW600034). Przedmiotowa jednostka hydrogeologiczna obejmuje trzeciorzędowe struktury wodonośne. Główny – jedyny poziom

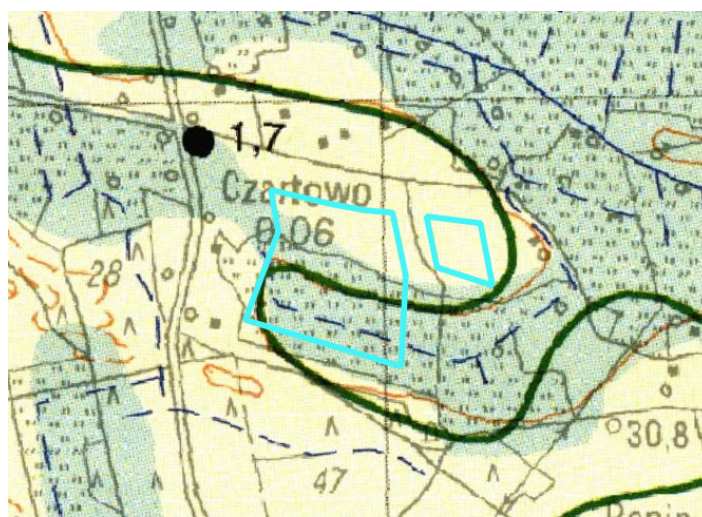
wodonośny o znaczeniu użytkowym stanowi poziom mioceński. Osady wodonośne wskazanego poziomu stanowią piaski drobnoziarniste, czasem średnie i mułkowate. Ich miąższość waha się w przedziale 10 – 20 m. Zalega na głębokości 50 – 100 m p.p.t. Warstwa ta jest dobrze izolowana od powierzchni terenu – zalega pod nakładem utworów gliniastych i ilów o miąższości kilkudziesięciu metrów. Zwierciadło wody ma charakter napięty. Potencjalna wydajność studni wierconej utrzymuje się w przedziale 30 – 50 m³/h. Z uwagi na bardzo dobrą izolację oraz obecność dużych kompleksów leśnych stopień zagrożenia wód głównego poziomu wodonośnego ustalono na bardzo niski.

Teren położony w obrębie Lubiewo znajduje się w zasięgu JCWPd nr 25 (GW600025). Użytkowe poziomy wodonośne występują w obrębie utworów czwartorzędowych w strukturach sandru Drawy i poziomie międzyglinowym w poziomie mioceńskim neogenu. Rzeka Drawa i jej dopływy oraz jeziora (np. Drawskie) stanowią bazę drenażu poziomów wodonośnych czwartorzędu. Szereg jezior na omawianym obszarze nacina przypowierzchniowy kompleks glin zwałowych wchodząc w użytkowy poziom wodonośny. Obszar zlewni stanowi w większości obszar zasilania poziomu mioceńskiego, którego osią drenażu jest dolina Noteci. Z uwagi na brak dużych poborów na ujęciach wód podziemnych, układ krążenia w zlewni zachowuje charakter naturalny.

Poza budową geologiczną, głębokość zalegania pierwszego poziomu wodonośnego warunkuje w dużej mierze konfiguracja terenu. Według Mapy Hydrograficznej Polski na terenach objętych projektem zmiany studium położonych w obrębie Czartowo należy spodziewać się zalegania I poziomu wód gruntowych na głębokości ok. 1,0 m p.p.t. Natomiast na terenie położonych w obrębie Lubiewo wody gruntowe zalegają na poziomie ok. 2,0 m – 5,0 m p.p.t. (Ryc. 7. i Ryc. 8.).

W podłożu przedmiotowych obszarów występują piaski i skały lite silnie uszczelnione o średniej przepuszczalności oraz grunty organiczne o zmiennej przepuszczalności. Przepuszczalność gruntów, która określa warunki obiegu wody, związana jest z rozmieszczeniem utworów skalnych na tle rzeźby terenu. Najważniejszą rolę odgrywają cechy litologiczne skał i gruntów, które informują o zdolności do przewodzenia wody. Przepuszczalność pionowa wskazuje na możliwości zasilania wód podziemnych. Szczególną rolę odgrywa przepuszczalność utworów powierzchniowych, tj. gruntów zalegających pod warstwą poziomu próchniczego, zwykle znajdującego się na głębokości do 1 m poniżej powierzchni terenu. W niniejszym przypadku występowanie w podłożu przedmiotowego terenu gruntów o średniej przepuszczalności wskazuje na utrudnioną możliwość infiltracji wód opadowych i roztopowych do wód podziemnych.

Ryc. 7. Lokalizacja obszarów położonych w obrębie Czartowo na tle Mapy Hydrograficznej Polski



— granica obszaru objętego projektem zmiany studium

Ryc. 8. Lokalizacja obszaru położonego w obrębie Lubiewo na tle Mapy Hydrograficznej Polski



— granica obszaru objętego projektem zmiany studium

Kl	Przepuszczalność	Rodzaje gruntów	Kl	Przepuszczalność	Rodzaje gruntów
1	łatwa	rumosze i żwiry	4	zmienna	grunty organiczne
2	średnia	piaski i skały lite silnie uszczelnione	5	zróżnicowana	grunty antropogeniczne
3	słaba	gliny i pyły	6	bardzo słaba	skały lite słabo uszczelnione i iły

Źródło: <http://maps.geoportal.gov.pl>

Obszary objęte projektem zmiany studium położone w obrębie Czartowo znajdują się poza zasięgiem Głównych Zbiorników Wód Podziemnych, natomiast teren położony w obrębie Lubiewo zlokalizowany jest w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 138 Pradolina Toruń-Eberswalde oraz Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 127 Subzbiornik Złotów-Piła-Strzelce Krajeńskie.

Przeważająca część Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 138 Pradolina Toruń-Eberswalde jest pozbawiona izolacji lub jest to izolacja słaba. Zdecydowana część zbiornika to tereny o bardzo wysokiej podatności. Skutkiem tego jest wysokie zagrożenie i w wielu miejscach słaba jakość wód związana z migracją wód zanieczyszczonych w wyniku procesów geogenicznych w centralnej części zbiornika. Jakość wód jest zróżnicowana. Wody klasy II i III występują zwykle w obrębie tarasów wysokich pradoliny i na wysoczyznach, wody klasy IV i V na obszarach torfowisk oraz w rejonach zabudowy i intensywnego rolnictwa – najczęściej ma to miejsce w centralnej części zbiornika. Zbiornik tworzy czwartorzędowy, różnowiekowy, poligenetyczny zespół warstw (poziomów) wodonośnych od zlodowaceń południowopolskich po holocen. Występuje w obniżeniu podłoża neogeńskiego, ogólnie o kierunku równoleżnikowym, zgodnym ze współczesną doliną Noteci. Na obszarze pradoliny Noteci–Warty różnowiekowe poziomy piaszczyste zaliczone do zbiornika pozostają w kontakcie hydraulicznym. Osady wodonośne mają zmienną miąższość od średnio 20–35 m w części zachodniej do 30–60 m w części wschodniej. Zwierciadło wód podziemnych pierwszego poziomu wodonośnego, na ogół o charakterze swobodnym, występuje na głębokości 1–9 m. Zasilanie odbywa się przede wszystkim w wyniku infiltracji opadów na obszarze zbiornika oraz dopływu z północy i z południa z przyległych wysoczyzn, a także lokalnie z przesiąkania z niżej leżącego poziomu mioceńskiego. Bazą drenażu jest Noteć. Teren zbiornika jest słabo zagospodarowany, przeważa zagospodarowanie rolnicze i leśne. W miejscowościach zlokalizowanych w obrębie zbiornika znajdują się pojedyncze zakłady przemysłowe. Na obszarach, w których przewiduje się pobór wód podziemnych, zalecenia dla dodatkowej ochrony tych wód są związane z antropopresją i dotyczą przede wszystkim gospodarki rolnej. Zagrożenia obszarowe są związane z nadmiernym stosowaniem nawozów i środków ochrony roślin, ogniska punktowe są związane przede wszystkim z osadnictwem wiejskim. Istotne zagrożenia są związane również z nierozwiązanym problemem odprowadzania ścieków (ograniczony zasięg systemów kanalizacyjnych) oraz gospodarką odpadami, zwłaszcza problemem starych składowisk i „dzikich” wysypisk odpadów. Ze względu na

niekorzystne procesy hydrochemiczne w strefach zatorfionych i zurbanizowanych, ujęcia wód powinny być lokalizowane w obrębie tarasów wysokich pradoliny i przy krawędziach wysoczyzn Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 127 Subzbiornik Złotów-Piła-Strzelce Krajeńskie to zbiornik trzeciorzędowy, o zasobach dyspozycyjnych 269 tys. m³/d. Dla wskazanego zbiornika wód śródlądowych nie ustanowiono dotychczas obszaru ochronnego, o których mowa w art. 139 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne. Nie wykazano również potrzeby wyznaczenia takiego obszaru w stosownej dokumentacji hydrogeologicznej.²

Na obszarach objętych projektem zmiany studium nie występują ujęcia wód podziemnych. Tereny objęte opracowaniem nie są położone w strefie ochronnej ujęcia wód podziemnych, ani w strefie ochrony sanitarnej cmentarzy.

4.1.6. Gleby

Obszar gminy Drezdenko pokrywają w głównej mierze gleby bielcowe, wytworzone z różnego rodzaju piasków, glin i iłów. Mimo ich dużego zróżnicowania można przyjąć, iż na terenie ciągów moren czołowych przeważają piaski gliniaste, gliny i ropy, a na płaskich obszarach moreny dennej i pół sandrowych – piaski luźne. Są to gleby mało urodzajne (zwłaszcza powstałe z piasków luźnych), w znacznym stopniu zajęte przez lasy. Niewielki procent powierzchni zajmują urodzajne gleby typu brunatnego wykształcone przede wszystkim pod lasami. Mady oraz gleby bagienne i zabagnione dominują w dolinie Noteci.³

Obszar objęty projektem zmiany studium w obrębie Lubiewo obejmuje grunty oznaczone w ewidencji gruntów jako tereny mieszkaniowe (użytek B), grunty orne, grunty rolne zabudowane o słabych klasach bonitacyjnych (użytek RIV, Br-RIV) oraz drogi (użytek dr). Natomiast tereny położone w obrębie Czartowo obejmują grunty orne o średnich i słabych klasach bonitacyjnych (użytki RIVb, ŁIV, RV, RVI, ŁVI).

4.1.7. Flora i fauna

Obszary objęte projektem zmiany studium w obrębie Czartowo są użytkowane rolniczo, zatem szata roślinna reprezentowana jest w okresie wegetacyjnym przez gatunki roślin uprawnych. Uprawom polowym towarzyszą zbiorowiska roślinności segetalnej, chwastów jedno- lub dwuletnich, rzadziej bylin, pozostające w zależności od rodzaju i pory zabiegów agrotechnicznych. Ponadto występują zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne.

Teren położony w obrębie Lubiewo jest w znacznym stopniu zainwestowany. Istniejącej zabudowie towarzyszą zadrzewienia i zakrzewienia, roślinność trawiasta oraz rośliny zielne. Na sąsiadujących z przedmiotowym obszarem terenach leśnych gatunkiem dominującym jest sosna zwyczajna. Występują drzewostany starsze, powyżej 50 lat. Podszyt tworzą: brzoza brodawkowata, jałowiec pospolity, jarząb pospolity, dąb bezszypułkowy, czeremcha pospolita, świerk pospolity. Przedmiotowe lasy stanowią lasy ochronne. Typ siedliskowy to bór świeży i bór mieszany świeży.⁴

W sąsiedztwie obszaru położonego w obrębie Lubiewo znajduje się jezioro Łubowo, które stanowi siedlisko przyrodnicze 3150 - Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nymphaea*, *Potamogeton*. Otaczające jezioro tereny lasów stanowią siedlisko przyrodnicze 91D0 - Bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi-Pinetum*, *Pino mugo-Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii-Piceetum* i brzozowo-sosnowe bagienne lasy borealne).

Na obszarach objętych opracowaniem nie stwierdzono występowania roślin i grzybów chronionych na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409) oraz rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r. poz. 1408).

Fauna występująca na obszarach położonych w obrębie Czartowo to głównie ptactwo oraz zwierzęta związane z siedliskami polnymi: mysz polna, kret, jeż, ryjówka, lis, sarna, wróbel, sroka, gawron. Jeż zachodni, kret, ryjówka (aksamitna i malutka), myszy (zaroślowa i zielna) oraz większość gatunków ptaków wymienione są w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r. poz. 2183 ze zm.). Istniejący rów melioracyjny

² Informator PSH. Główne Zbiorniki Wód Podziemnych w Polsce

³ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Drezdenko

⁴ <https://www.bdl.lasy.gov.pl/portal/mapy>

stanowi potencjalne siedlisko płazów, objętych w Polsce ochroną gatunkową. Zgodnie z bankiem danych o zasobach przyrodniczych, dostępnym w serwisie Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>, na przedmiotowych terenach stwierdzono występowanie bociana białego *Ciconia ciconia*.

Teren położony w obrębie Lubiewo jest w znacznym stopniu zainwestowany. Zabudowane działki znajdujące się w granicach opracowania są ogrodzone, co uniemożliwia swobodną migrację zwierząt. W sąsiedztwie obszaru położonego w obrębie Lubiewo znajduje się jezioro Łubowo. Brzegi jeziora porasta trzcina pospolita i sitowie, a do głębokości 4 m występuje roślinność zanurzona. Dzięki niej jezioro ma znakomite warunki do tarła i bytowania ryb. Jest to jezioro typu sielawowego. Jest także dobrym łowiskiem węgorza, płoci, leszcza, lina i szczupaka.

4.1.8. Formy ochrony przyrody

Obszary objęte projektem zmiany studium położone w obrębie Czartowo znajdują się poza obszarami objętymi ochroną przyrody, natomiast teren położony w obrębie Lubiewo zlokalizowany jest w granicach obszaru Natura 2000 Lasy Puszczy nad Drawą PLB320016 oraz w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Puszcza Drawska.

Obszar Specjalnej Ochrony Natura 2000 Lasy Puszczy nad Drawą PLB320016 należy do największych obszarów Natura 2000 w kraju. Obejmuje większą część dużego kompleksu leśnego porastającego równinę sandrową nad środkową i dolną Drawą, a także przyległe obszary pofałdowanych równin morenowych. Rzeźba terenu charakteryzuje się znaczną dynamiką, z uwagi na duży udział zagłębień wytopiskowych, rynien i dolin oraz obecność stromych stoków. Główną osią hydrograficzną obszaru jest Dolina Drawy. Najcenniejsza pod względem przyrodniczym jest jego centralna część, położona w widłach Drawy i jej dopływu Płocicznej. Obie rzeki mają bystry prąd i kręte koryta, płyną głęboko wciętymi dolinami o stromych skarpach. W obrębie obszaru znajdują się liczne jeziora, zróżnicowane pod względem trofizmu wód. Liczne są także oczka wodne oraz położone w zagłębieniach terenu oraz niewielkie torfowiska. W lasach Puszczy nad Drawą dominują bory sosnowe, znaczne powierzchnie zajmują także buczyny o charakterze naturalnym, z partiami starodrzewu. W dolinach rzecznych występują niewielkie fragmenty łągów, a na obrzeżach miz jeziornych – olsy. W północno-zachodniej części obszaru, w okolicach Dobiegniewa, Recza i Drawna, znajdują się większe tereny bezleśne, zajęte głównie przez pola uprawne oraz łąki i pastwiska, a także niewielkie kompleksy stawów rybnych. W obrębie obszaru znajduje się w całości Drawieński Park Narodowy wraz z otuliną, fragmenty kilku obszarów chronionego krajobrazu, siedliskowe obszary Natura 2000 oraz liczne rezerваты przyrody. Zachowaniu i utrzymaniu siedlisk cennych gatunków ptaków w Lasach Puszczy nad Drawą sprzyja słabe zaludnienie terenu i rozległość występujących tu kompleksów leśnych, a także różnorodność siedlisk związana z położonymi wśród lasów jeziorami, torfowiskami, łąkami i dolinami rzecznych oraz prowadzona na terenach nieleśnych ekstensywna gospodarka rolna. Do najważniejszych zagrożeń dla awifauny i jej siedlisk w obszarze należą rozwój turystyki (m.in. zwiększenie śmiertelności młodych u gatunków wyprowadzających lęgi nad rzekami w wyniku płoszenia ptaków m.in. przez spływy kajakowe) i związanej z nią infrastruktury oraz zabudowy rekreacyjnej, kolidowanie terminów prowadzenia niektórych prac leśnych z sezonem lęgowym ptaków, wyrąb starodrzewów, usuwanie z lasu drzew martwych i dziuplastych, intensyfikacja lub porzucenie tradycyjnego użytkowania rolniczego obszarów nieleśnych, zalesianie śródleśnych enklaw i nieużytków porolnych oraz zanieczyszczenie i eutrofizacja wód. Istotnym zagrożeniem dla gatunków związanych z wodami jest rozwój populacji norki amerykańskiej oraz możliwość wzrostu populacji szopa pracza i wynikająca z tego śmiertelność ptaków dorosłych w okresie lęgowym, jak i same straty łągów.

W ostoi stwierdzono ponad 180 gatunków ptaków, w tym 154 gatunki lęgowe lub prawdopodobnie lęgowe. Wśród nich jest 40 gatunków wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej (z czego 33 lęgowe), a 18 zostało wpisanych do „Polskiej Czerwonej Księgi Zwierząt”. Dzięki dotychczasowej stosunkowo niskiej presji człowieka oraz licznym, dobrze zachowanym siedliskom (m.in. śródleśne jeziora ramienicowe, lasy ze znacznym udziałem buka), liczebność 32 gatunków spełnia kryteria wyznaczenia obszaru specjalnej ochrony ptaków. Lasy Puszczy nad Drawą są kluczowym obszarem w Polsce dla krajowej populacji rybołowa. Stanowią jedną z większych ostoi lęgowej populacji żurawia, ważną także w okresie migracji (notuje się tu duże koncentracje w okresie wędrówek), jak

również są ważnym obszarem dla populacji puchacza, bielika, trzmielojada, kani czarnej i rudej, siniaka, zimorodka i muchołówki małej. Jak wykazały badania prowadzone w latach 2012-2013, obszar ten jest także niezwykle istotny dla populacji lęgowych takich gatunków jak gągoł, nurogęs, słonka, perkoz dwuczuby, łabędź niemy, czapla siwa, włośchatka oraz sóweczka. Licznie występują tu dzięcioły: czarny, średni, zielony i dzięciołek, jak również muchołówka żałobna, pliszka górska oraz ptaki szponiaste – myszołów i jastrząb. Charakter i stan zachowania siedlisk tworzą dogodne warunki dla populacji lęgowych grzywacza, krętogłowa oraz ptaków wróblowych (świergotek drzewny, pokrzywnica, piegża, gajówka, mysikrólik, sosnowka, bogatka, pełzacz leśny, zięba, gil). Obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 PLB320016 pokrywa się z obszarem ostoi ptaków o znaczeniu międzynarodowym w Polsce (IBA = Important Bird Areas) o tej samej nazwie – Lasy Puszczy nad Drawą (kod PL017), spełniając kryteria BirdLife International A1, A4i, B1i, B2, B3, C1, C2, C6.

Przedmiotami ochrony obszaru jest 31 gatunków ptaków: perkoz dwuczuby *Podiceps cristatus*, bąk *Botaurus stellaris*, bączek *Ixobrychus minutus*, czapla siwa *Ardea cinerea*, bocian czarny *Ciconia nigra*, łabędź niemy *Cygnus olor*, łabędź krzykliwy *Cygnus cygnus*, gęgawa *Anser anser*, gągoł *Bucephala clangula*, nurogęs *Mergus merganser*, trzmielojad *Pernis apivorus*, kania czarna *Milvus migrans*, kania ruda *Milvus milvus*, bielik *Haliaeetus albicilla*, błotniak stawowy *Circus aeruginosus*, orlik krzykliwy *Aquila pomarina*, rybołów *Pandion haliaetus*, kropiatka *Porzana porzana*, zielonka *Porzana parva*, żuraw *Grus grus*, słonka *Scolopax rusticola*, samotnik *Tringa ochropus*, rybitwa czarna *Chlidonias niger*, siniak *Columba oenas*, puchacz *Bubo bubo*, sóweczka *Glaucidium passerinum*, włośchatka *Aegolius funereus*, lelek *Caprimulgus europaeus*, zimorodek *Alcedo atthis*, dzięcioł czarny *Dryocopus martius*, muchołówka mała *Ficedula parva*.

Dla przedmiotowego obszaru nie ustanowiono planu zadań ochronnych.

Obszaru Chronionego Krajobrazu Puszcza Drawska został wyznaczony Rozporządzeniem Nr 14 Wojewody Lubuskiego z dnia 24 lipca 2003 r. w sprawie określenia obszarów chronionego krajobrazu na terenie województwa lubuskiego (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego z 2003 r. Nr 47, poz. 820). Czynna ochrona ekosystemów obszaru, realizowana w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej i rybackiej, polega na zachowaniu różnorodności biologicznej siedlisk przyrodniczych kompleksów leśnych Równiny Drawskiej. Obecnie powierzchnia obszaru wynosi 46 256,86 ha.

Obowiązującym aktem prawnym dla przedmiotowego obszaru jest Uchwała Nr XXIX/454/17 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 10 kwietnia 2017 r. w sprawie obszaru chronionego krajobrazu o nazwie „Puszcza Drawska” (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego z dnia 20 kwietnia 2017 r. poz. 1029), zmieniona przez Uchwałę Nr L/795/18 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 29 października 2018 r. zmieniającą uchwałę w sprawie obszaru chronionego krajobrazu o nazwie „Puszcza Drawska” (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego z dnia 2 listopada 2018 r. poz. 2530).

4.1.9. Dziedzictwo kulturowe i zabytki

Na obszarach objętych projektem zmiany studium nie występują obszary ani obiekty wpisane do rejestru zabytków lub ujęte w gminnej ewidencji zabytków oraz nie zarejestrowano na nich stanowisk archeologicznych.

4.1.10. Klimat lokalny

Klimat gminy Drezdenko posiada cechy charakterystyczne dla klimatu zachodniej Polski. Jest to klimat przejściowy, kształtowany przez oceaniczne masy powietrza od zachodu i kontynentalne masy powietrza od wschodu. W mniejszym stopniu na omawiany obszar oddziałuje klimat arktyczny (od północy) i zwrotnikowy (od południa). Położenie geograficzne gminy Drezdenko, ukształtowanie terenu oraz wysokość powodują, że gmina, leżąca na granicy śląsko-wielkopolskiego oraz pomorskiego regionu klimatycznego, charakteryzuje się klimatem przejściowym o cechach oceanicznych. Na terenie gminy Drezdenko średnia temperatura roczna wynosi +4.5°C, przy rocznej amplitudzie temperatur wynoszącej od 9°C do 10°C. W okresie od maja do września średnia temperatura powietrza wynosi od 19°C do 23°C. Suma opadów rocznych zawiera się w granicach 500÷650 mm. Pokrywa śnieżna na terenie gminy Drezdenko zalega wyjątkowo krótko, bo zaledwie 30÷40 dni w roku, przy czym ma charakter nietrwały. Spowodowane jest to oddziaływaniem mas

powietrza oceanicznego. Długość okresu wegetacyjnego, wyrażona liczbą dni z ustaloną średnią temperaturą większą bądź równą 5°C, waha się od 215 do 225 dni i należy do najwyższych w Polsce. Region gminy Drezdenko charakteryzuje się przewagą dni z pogodą bardzo ciepłą i pochmurną, których w ciągu roku jest średnio 60, w tym bez opadu 38. Typowa dla regionu jest także pogoda przymrozkowa bardzo chłodna (średnio prawie 40 dni w roku, w tym połowa jest z opadem). Okres wegetacyjny trwa tu ok. 210-220 dni, 100-110 dni jest z przymrozkami a 38-60 dni posiada pokrywę śnieżną. Średnia roczna temperatura wynosi ok. 7,5°C, stycznia -3,0°C, lipca 18,0°C. Zima i lato trwają po ok. 90 dni. Dni pogodnych jest w roku 37-40 (z maksimum w marcu i wrześniu), dni pochmurnych ok. 135. Liczba dni z opadem wynosi ok. 130-150 z maksimum w grudniu i lipcu. Opady atmosferyczne należą do najmniejszych w kraju i na ogół nie przekraczają 500 mm/rok. Udział silnych wiatrów, zwłaszcza w częściach bezleśnych gminy, jest znaczny i osiąga nawet 35-40 dni w roku. Na obszarze gminy przeważają wiatry z zachodniego wycinka horyzontu. Wiatrów zachodnich jest średnio 18,7%, południowo-zachodnich 16,9%.⁵

4.2. Stan jakości środowiska

4.2.1. Stan higieny atmosfery

Monitoring zmian jakości powietrza wraz z oceną poziomu substancji w powietrzu prowadzony jest na przedmiotowym obszarze przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz. U. z 2012 r. poz. 914) gmina Drezdenko należy do strefy lubuskiej. Wynikiem oceny, zarówno pod kątem kryteriów dla ochrony zdrowia jak i kryteriów dla ochrony roślin, dla wszystkich substancji podlegających ocenie, jest zaliczenie strefy do jednej z poniższych klas:

1. w klasyfikacji podstawowej:

- do klasy A – jeżeli stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych lub poziomów docelowych,
- do klasy C – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny lub poziomy docelowy powiększony o margines tolerancji, a w przypadku gdy margines, tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalny lub poziomy docelowy.

2. w klasyfikacji dodatkowej:

- do klasy A1 – brak przekroczenia poziomu dopuszczalnego dla pyłu PM_{2,5} – dla fazy II tj. $\leq 20 \mu\text{g}/\text{m}^3$,
- do klasy C1 – przekroczenie poziomu dopuszczalnego dla pyłu PM_{2,5} – dla fazy II tj. $> 20 \mu\text{g}/\text{m}^3$,
- do klasy D1 – jeżeli poziom stężeń ozonu nie przekracza poziomu celu długoterminowego,
- do klasy D2 – jeżeli poziom stężeń ozonu przekracza poziom celu długoterminowego.

Dodatkową klasyfikację wprowadzono na potrzeby raportowania do Komisji Europejskiej.

Zaliczenie strefy do określonej klasy zależy od stężeń zanieczyszczeń występujących na jej obszarze i wiąże się z wymaganiami dotyczącymi działań na rzecz poprawy jakości powietrza lub na rzecz utrzymania tej jakości.

W roku 2022 Główny Inspektorat Ochrony Środowiska opublikował „Roczną ocenę jakości powietrza w województwie lubuskim. Raport wojewódzki za rok 2021”. Na podstawie oceny poziomu poszczególnych substancji dokonano klasyfikacji stref, w których są dotrzymane lub przekraczane przewidziane prawem poziomy dopuszczalny lub docelowy oraz poziomy celów długoterminowych. Każdej strefie, dla każdego zanieczyszczenia przypisano właściwy symbol klasy.

W efekcie oceny przeprowadzonej pod kątem ochrony roślin, w zakresie dwutlenku siarki, tlenków azotu oraz ozonu strefę lubuską zaliczono do klasy A (Ryc. 9.). W dodatkowej klasyfikacji w odniesieniu do poziomu celu długoterminowego strefie przypisano klasę D2.

⁵ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Drezdenko

Ryc. 9. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin - klasyfikacja podstawowa (klasy: A, C)

Lp.	Nazwa strefy	Kod strefy	SO ₂	NO _x	O ₃
1	strefa lubuska	PL0803	A	A	A ¹

¹⁾ Dla ozonu – poziom celu długoterminowego strefa lubuska uzyskała klasę D2.

Źródło: <http://powietrze.gios.gov.pl/>

Pod kątem ochrony zdrowia dla poziomu dopuszczalnego pyłu PM₁₀, dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, ołowiu, benzenu, tlenku węgla oraz poziomu docelowego ozonu, kadmu, arsenu i niklu strefę lubuską zaliczono do klasy A. Dokonując oceny stref dla pyłu zawieszonego PM_{2,5} dla poziomu dopuszczalnego II fazy – wartości obowiązującej dla roku 2020 – strefa lubuska uzyskała klasę A1. W strefie lubuskiej stwierdzono przekroczenia poziomu docelowego dla benzo(a)pirenu – strefę zaliczono do klasy C. W ramach oceny wykonano również dodatkową klasyfikację zaliczając strefę lubuską: w przypadku ozonu w odniesieniu do poziomu celu długoterminowego - do klasy D2, w przypadku pyłu PM_{2,5} poziomu dopuszczalnego I fazy - do klasy A (Ryc. 10.).

Ryc. 10. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi – klasyfikacja podstawowa (klasy: A, C)

Lp.	Nazwa strefy	Kod strefy	SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆	CO	O ₃	PM ₁₀	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM _{2,5}
1	miasto Gorzów Wielkopolski	PL0801	A	A	A	A	A ¹	A	A	A	A	A	C	A1 ³
2	miasto Zielona Góra	PL0802	A	A	A	A	A ²	A	A	A	A	A	C	A1 ³
3	strefa lubuska	PL0803	A	A	A	A	A ²	A	A	A	A	A	C	A1 ³

¹⁾ Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefy uzyskały klasę D1.

²⁾ Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefy uzyskały klasę D2.

³⁾ Dla pyłu zawieszonego PM_{2,5} – poziom dopuszczalny I fazy, wszystkie strefy uzyskały klasę A.

Źródło: <http://powietrze.gios.gov.pl/>

Interpretując wyniki klasyfikacji, w szczególności wskazujące na potrzebę opracowania programów ochrony powietrza, należy pamiętać, że wynik taki nie powinien być utożsamiany ze stanem jakości powietrza na obszarze całej strefy. Klasa C może oznaczać np. lokalny problem związany z daną substancją.

W porównaniu z oceną jakości powietrza wykonaną dla roku 2020 nastąpiła poprawa – w strefie lubuskiej nie odnotowano przekroczenia poziomu docelowego ozonu w powietrzu ze względu na ochronę zdrowia. Największa liczba dni z ośmiogodzinną średnią ozonu wyższą niż 120 µg/m³ była mniejsza niż w roku 2020 i wyniosła 23. Natomiast w porównaniu do roku 2020, w którym we wszystkich strefach przekroczony został poziom celu długoterminowego, w strefie miasta Gorzów Wielkopolski nie odnotowano przekroczenia tego parametru. W strefie miasta Zielona Góra oraz w strefie lubuskiej ponownie odnotowano przekroczenia poziomu celu długoterminowego – ze względu na ochronę zdrowia oraz ze względu na ochronę roślin, którego termin osiągnięcia jest wyznaczony na 2020 rok.

4.2.2. Stan jakości wód powierzchniowych i podziemnych

Wody powierzchniowe

Monitoring jakości wód JCWP rzecznych Pokrętna (RW6000181888949) prowadzony był przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska. Badania wykonane w 2019 r. w punkcie pomiarowo-kontrolnym Pokrętna - ujście do Drawy (m. Drawiny), znajdującym się najbliżej obszaru objętego opracowaniem, wykazały następujące wyniki:

- klasa elementów biologicznych: 4,
- klasa elementów hydromorfologicznych: 1,

- klasa elementów fizykochemicznych: >2,
- stan ekologiczny: słaby,
- stan chemiczny: poniżej dobrego,
- stan JCWP: zły stan wód.

Zgodnie z danymi zawartymi w „Ocenie stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2014-2019 metodą przeniesienia”, udostępnionej przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, stan ekologiczny JCWP Dopływ z Lipówki (RW600017188928) został określony jako umiarkowany, stan chemiczny - poniżej dobrego, a stan wód JCWP - zły.

Wody podziemne

Ocenę jakości wód podziemnych w ramach monitoringu operacyjnego stanu chemicznego wód podziemnych w 2021 r. (wg badań PIG) przeprowadzono w punkcie monitoringowym zlokalizowanym na gruntach leśnych w miejscowości Gościm, w gminie Drezdenko, na obszarze JCWPd nr 34 najbliższej terenów opracowania. Badania wykazały II klasę jakości wód.

Ocena stanu wód podziemnych wykonana została na zasadach określonych w rozporządzeniu Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. 2019 poz. 2148). Zgodnie z ww. rozporządzeniem II klasa oznacza wody dobrej jakości, w których:

- wartości niektórych elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych,
- wartości elementów fizykochemicznych nie wskazują na wpływ działalności człowieka albo wpływ ten jest bardzo słaby.

Zgodnie z informacjami dostępnymi na stronie internetowej Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska w 2019 r. stan ilościowy i chemiczny wód podziemnych JCWPd nr 25 i JCWPd nr 34 został określony jako dobry.

4.2.3. Klimat akustyczny

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112), dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu wyrażone są:

- wskaźnikami L_{AeqD} - równoważny poziom dźwięku A dla pory dnia (rozumianej jako przedział czasu od godz. 6⁰⁰ do godz. 22⁰⁰) oraz L_{AeqN} - równoważny poziom dźwięku A dla pory nocy (rozumianej jako przedział czasu od godz. 22⁰⁰ do godz. 6⁰⁰), które to wskaźniki mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby,
- wskaźnikami L_{DWN} - długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich dób w roku, z uwzględnieniem pory dnia (rozumianej jako przedział czasu od godz. 6⁰⁰ do godz. 18⁰⁰), pory wieczoru (rozumianej jako przedział czasu od godz. 18⁰⁰ do godz. 22⁰⁰) oraz pory nocy (rozumianej jako przedział czasu od godz. 22⁰⁰ do godz. 6⁰⁰) oraz L_N - długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich pór nocy w roku (rozumianych jako przedział czasu od godz. 22⁰⁰ do godz. 6⁰⁰), które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem.

Dopuszczalne wartości poziomu hałasu w środowisku dla poszczególnych rodzajów terenów regulują przepisy ww. rozporządzenia Ministra Środowiska. Ich wartości zaprezentowano poniżej (Tabela 1.).

Tabela 1. Dopuszczalne wartości poziomu hałasu w środowisku

Rodzaj terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w dB						Dopuszczalny długookresowy średni poziom dźwięku A w dB					
	Drogi lub linie kolejowe		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu		Linie energetyczne		Drogi lub linie kolejowe		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu		Linie energetyczne	
	L _{AeqD}	L _{AeqN}	L _{AeqD}	L _{AeqN}	L _{AeqD}	L _{AeqN}	L _{DWN}	L _N	L _{DWN}	L _N	L _{DWN}	L _N
Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	61	56	50	40	50	45	64	59	50	40	50	45
Tereny zabudowy zagrodowej	65	56	55	45	50	45	68	59	55	45	50	45
Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe												

Źródło: Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku

Spełnienie powyższych wymogów, określonych rozporządzeniem Ministra Środowiska nie gwarantuje stworzenia mieszkańcom warunków, w których nie występuje uciążliwe oddziaływanie hałasu. Przyjęte standardy podyktowane są realnymi możliwościami ograniczania hałasów. Na przedmiotowych terenach, ani w ich otoczeniu, nie występują istotne źródła hałasu.

4.2.4. Elektromagnetyczne promieniowanie niejonizujące

Na obszarze gminy Drezdenko zlokalizowane są stacje telefonii komórkowej będące emitorami pola elektromagnetycznego. Wpływ promieniowania elektromagnetycznego zależy od wysokości jego natężenia oraz częstotliwości, dlatego dopuszczalne wartości poziomów pól elektromagnetycznych (mierzone składową elektryczną, składową magnetyczną i gęstością mocy) dla terenów przeznaczonych pod zabudowę oraz dla miejsc dostępnych dla ludności określane są w kolejnych pasmach częstotliwości.

W 2008 roku badania poziomów pól elektromagnetycznych przeprowadzono w 45 punktach pomiarowych na obszarze województwa lubuskiego. Pomiarami objęto tereny miast powyżej 50 tys. mieszkańców i pozostałych miast oraz tereny wiejskie, ustalając na każdym z wymienionych obszarów badawczych po 15 punktów pomiarowych, zlokalizowanych w miejscach dostępnych dla ludności (zgodnie z definicją zawartą w art. 124 ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska). Punkty pomiarowe zlokalizowane były także na terenie gminy Drezdenko. Pomiarzy prowadzone były w obrębie funkcjonowania dwóch stacji bazowych telefonii komórkowej. Przedmiotowe stacje znajdują się na terenie oczyszczalni ścieków, tj. PTK CENTERTEL (Orange) nr 4416 lub 4194 dz. nr 224/2 oraz PTC Era GSM nr 42100 dz. nr 224/2. W wyniku prowadzonych badań nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych. Są one znacznie niższe od dopuszczalnych poziomów określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska. W roku 2014 badania poziomów pól elektromagnetycznych na terenie gminy Drezdenko, również nie przekraczały dopuszczalnych norm.

4.2.5. Gospodarka odpadami

Zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, plany gospodarki odpadami są opracowywane wyłącznie na poziomach: krajowym i wojewódzkim. Zniesiony został obowiązek tworzenia powiatowych i gminnych planów gospodarki odpadami.

Cele wskazane w wojewódzkim Programie gospodarki odpadami są realizowane przy pomocy regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy, sporządzanym na podstawie ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, będącym aktem prawa miejscowego.

Odpady komunalne z terenu gminy Drezdenko trafiają na składowisko odpadów komunalnych w Kleśnie, należącego do Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Spółka z o.o.

w Dreżdenku. Składowisko w Kleśnie jest składowiskiem podziemowo - nadziemowym podzielonym na poszczególne kwatery o łącznej powierzchni 2,61 ha. Określono typ składowiska jako – Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne. Jest ono ogrodzone, oznakowane, wyposażone w sprzęt techniczny. Na terenie składowiska zlokalizowane są następujące obiekty: budynek socjalno-techniczny, wiata magazynowa oraz dwa zbiorniki bezodpływowe na odcieki i ścieki bytowo-gospodarcze. Naturalne i sztuczne zabezpieczenia chronią przed przedostaniem się lub wpływem odcieków do wód podziemnych. Do kontroli jakości tych wód służą piezometry i studnie u okolicznych mieszkańców. Zgodnie z wymogami ustawy prowadzony jest monitoring składowiska. Odbiorem odpadów komunalnych od mieszkańców, instytucji i przedsiębiorstw oraz ich transportem na ww. składowisko zajmuje się PGKiM w Dreżdenku, które posiada stosowne zezwolenia na prowadzenie tego rodzaju działalności.

5. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTU ZMIANY STUDIUM

Ochrona środowiska związana jest z różnymi rodzajami ludzkiej aktywności i skupia się na takich zagadnieniach jak zanieczyszczenie powietrza, wód i gleb, gospodarce odpadami oraz takich zjawiskach jak utrata różnorodności biologicznej, wprowadzanie gatunków inwazyjnych czy genetycznie modyfikowanych.

Na podstawie rozpoznania stanu środowiska na terenach objętych opracowaniem do głównych problemów z zakresu ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia projektu zmiany studium zaliczono:

- nie w pełni rozwiniętą sieć infrastruktury kanalizacyjnej i wiążące się z tym zanieczyszczenia wód oraz gleb,
- wzrost emisji zanieczyszczeń powietrza (emisje z systemów grzewczych, z ciągów komunikacyjnych), a w konsekwencji przekroczenie wymaganych prawem norm jakości powietrza atmosferycznego, wymagające prowadzenia działań na rzecz utrzymania jakości lub poprawy warunków aerosanitarnych,
- degradację powierzchni ziemi spowodowaną rolniczym użytkowaniem,
- wysoki poziom zalegania wód gruntowych na obszarach położonych w obrębie Czartowo,
- konieczność zapewnienia ochrony przyrody na obszarze Natura 2000 Lasy Puszczy nad Drawą (PLB320016) oraz w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Puszcza Drawska.

6. ANALIZA I OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEJ ZMIANY STUDIUM

Studium mimo, że nie jest aktem prawa miejscowego w istotny sposób tworzy warunki planowania przestrzennego gminy wskazując ogólne kierunki przeznaczenia i zagospodarowania przestrzennego oraz zasady ochrony przyrody i krajobrazu. Usytuowanie studium w sferze gospodarki przestrzennej gminy świadczy o jego wielkiej roli jako dokumentu wyrażającego wolę władz samorządowych co do polityki przestrzennej. Realizacja studium odbywa się poprzez sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które nie mogą naruszać ustaleń studium. W odniesieniu do działań związanych z ochroną środowiska, w zdecydowanej większości realizowane mogą być one niezależnie od ustaleń studium i planów miejscowych. Dotyczy to w szczególności ochrony przyrody, a także gospodarki wodnej, gospodarki ściekowej (oczyszczalnie ścieków, kanalizacja sanitarna), gospodarki odpadami, ochrony powietrza, ochrony przed hałasem. Jednak samo zagospodarowanie przestrzenne powinno opierać się na dokumentach planistycznych, takich jak studium i plany zagospodarowania przestrzennego. W nich bowiem zapisane są parametry dotyczące intensywności zabudowy, wymaganej powierzchni biologicznie czynnej, kierunków rozwoju infrastruktury komunikacyjnej i technicznej. Na obszarze gminy, poza terenami, na których obowiązują plany miejscowe, realizacja polityki przestrzennej możliwa jest tylko w oparciu o decyzje administracyjne. Z punktu widzenia ładu przestrzennego, struktury funkcjonalno-przestrzennej oraz infrastruktury komunikacyjnej, studium jako dokument obejmujący cały obszar gminy – jest niezbędne. Odstąpienie od realizacji

opracowywanej zmiany studium, może mieć negatywne skutki dla środowiska i przestrzeni. Brak obowiązującego studium lub posiadanie zdezaktualizowanego studium, które nie zawsze odpowiada potrzebom gminy i oczekiwaniom mieszkańców, oznacza ograniczoną możliwość sporządzania odpowiednich miejscowych planów, co w dalszej kolejności przekłada się na brak podstaw prawnych dla ustalenia odpowiedniego przeznaczenia i sposobu zagospodarowania terenów. Natomiast zawsze istnieją niestety przesłanki dla ustalenia warunków dla nowej zabudowy, zgodnie z art. 61 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, poprzez wykorzystanie zasady „dobrego sąsiedztwa”. Sporządzenie planów na podstawie aktualnego studium jest gwarancją zachowania obszarów predystynowanych dla pełnienia funkcji ekologicznych, klimatycznych i rekreacyjnych oraz ekstensywnych form zagospodarowania. W przypadku nieuchwalenia przedmiotowej zmiany studium polityka przestrzenna gminy będzie musiała opierać się na obowiązującym dokumencie. Brak realizacji ustaleń projektu zmiany studium może przyczynić się do zakłócenia ładu przestrzennego oraz nasilenia się konfliktów pomiędzy potrzebami ochrony środowiska, a potrzebami rozwoju gospodarczego.

Niekorzystne byłoby zaprzestanie realizacji działań w zakresie planowanego rozwoju przestrzennego gminy oraz rozwoju infrastruktury technicznej i systemu komunikacyjnego oraz ochrony i kształtowania systemów przyrodniczych. Stworzenie warunków do rozwoju gospodarczego i zachowania ładu przestrzennego, to jedno z najważniejszych zadań gminy prowadzące do podniesienia jakości życia. Brak realizacji ustaleń projektu zmiany studium może prowadzić do chaotycznego rozwoju przestrzennego istniejących jednostek urbanistycznych, bez odpowiedniej infrastruktury technicznej oraz układu komunikacyjnego. Prowadzić to będzie do pogorszenia jakości funkcjonowania środowiska (gruntowo – wodnego, powietrza, klimatu akustycznego). Może także wprowadzać zagrożenie dla środowiska w obszarach cennych przyrodniczo, których zachowanie jest istotne w punkcie widzenia integralności i ciągłości systemów przyrodniczych na terenie kraju. Przy braku realizacji projektu zmiany studium zapewnienie ochrony, powiązań i trwałości funkcjonowania obszarów cennych przyrodniczo, byłoby prawdopodobnie niewielkie i skutkowałoby znaczną ekspansją antropogeniczną.

7. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEJ ZMIANY STUDIU ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA ZMIANY STUDIU

Do dokumentów rangi międzynarodowej ujmujących cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektu zmiany studium należą ratyfikowane przez Polskę konwencje międzynarodowe:

- Konwencja Genewska (1979) w sprawie transgranicznego zanieczyszczania powietrza na dalekie odległości mająca na celu ochronę człowieka i jego środowiska przed zanieczyszczeniem powietrza oraz dążenie do ograniczenia i stopniowego zmniejszania i zapobiegania zanieczyszczeniom powietrza, łącznie z transgranicznym zanieczyszczaniem powietrza na dalekie odległości,
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (Rio de Janeiro, 1992), której głównym celem jest zapobieganie dalszym zmianom klimatu globalnego, ze szczególnym uwzględnieniem długoterminowego jego ocieplania na skutek wzrostu stężenia gazów cieplarnianych w atmosferze oraz Protokół z Kioto (1998) stanowiący uzupełnienie Konwencji klimatycznej,
- Konwencja o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska, sporządzona w Aarhus dnia 25 czerwca 1998 r. (Dz. U. z 2003 r. Nr 78 poz. 706), której podstawowym celem jest ochrona prawa każdej osoby do życia w środowisku odpowiednim dla jej zdrowia. Dla osiągnięcia celu w Konwencji określono działania w trzech obszarach dotyczących: zapewnienia społeczeństwu przez władze publiczne dostępu do informacji dotyczących środowiska, ułatwienia udziału społeczeństwa w podejmowaniu decyzji mających wpływ na

środowisko, rozszerzenia warunków dostępu do wymiaru sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska,

- Europejska Konwencja Krajobrazowa sporządzona we Florencji w 2000 roku ma na celu ochronę różnorodności krajobrazów europejskich, zarówno naturalnych, jak i kulturowych, a także racjonalne zagospodarowanie i planowanie krajobrazu.

Akcesja Polski do Unii Europejskiej nałożyła na Polskę nowe obowiązki, wynikające z konieczności dostosowania prawa polskiego do regulacji unijnych. Ochrona środowiska wraz z Traktatem z Maastricht (1991) włączona została przez Wspólnoty Europejskie do spisu ich stałych zadań, dla których określono cele działań zapobiegawczych i regulujących. Obecnie prawo Unii Europejskiej regulujące ochronę środowiska liczy sobie kilkaset aktów prawnych, obejmujących dyrektywy, rozporządzenia, decyzje i zalecenia. Do priorytetów Unii Europejskiej w dziedzinie ochrony środowiska zaliczyć należy m.in. przeciwdziałanie zmianom klimatu, ochronę różnorodności biologicznej, ograniczenie wpływu zanieczyszczenia na zdrowie, a także lepsze wykorzystanie zasobów naturalnych.

Do dokumentów ustanowionych na szczeblu wspólnotowym, formułujących cele ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia omawianego projektu zmiany studium, zaliczyć można:

- Dyrektywę 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko, której celem jest zapewnienie wysokiego poziomu ochrony środowiska i przyczynienie się do uwzględniania aspektów środowiskowych w przygotowaniu i przyjmowaniu planów i programów w celu wspierania stałego rozwoju, poprzez zapewnienie, że zgodnie z niniejszą dyrektywą dokonywana jest ocena wpływu na środowisko niektórych planów i programów, które potencjalnie mogą powodować znaczący wpływ na środowisko,
- Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej, której celem jest ustalenie ram dla ochrony śródlądowych wód powierzchniowych, wód przejściowych, wód przybrzeżnych oraz wód podziemnych,
- Dyrektywa 2006/118/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. w sprawie ochrony wód podziemnych przed zanieczyszczeniem i pogorszeniem ich stanu, która ustanawia szczególne środki, określone w art. 17 ust. 1 i 2 dyrektywy 2000/60/WE, w celu zapobiegania i ochrony przed zanieczyszczeniem wód podziemnych,
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy, która ma na celu m.in. utrzymanie jakości powietrza, tam gdzie jest ona dobra, oraz jej poprawę w pozostałych przypadkach,

Projekt zmiany studium respektuje zasady ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym poprzez wprowadzenie odpowiednich zapisów określających zasady ochrony środowiska i przyrody.

W odniesieniu do ustanowionej w Konwencji Genewskiej i Dyrektywie UE z dnia 21 maja 2008 r. celu ochrony człowieka i jego środowiska przed zanieczyszczeniem powietrza, w projekcie zmiany studium niezmienione pozostają ustalenia obowiązującego dokumentu w tym zakresie. Zgodnie z ustaleniami obowiązującego dokumentu należy dążyć do zmiany stosowanych tradycyjnych paliw i technologii w celu zmniejszenia i ograniczenia emisji szkodliwych substancji do atmosfery.

W myśl Europejskiej Konwencji Krajobrazowej sporządzonej we Florencji dnia 20 października 2000 r. (Dz. U. z 2006 r. Nr 14, poz. 98), której celem jest promowanie ochrony, gospodarki i planowania krajobrazu oraz organizowanie współpracy europejskiej w tym zakresie, opartej na wymianie doświadczeń, specjalistów i tworzeniu dobrej praktyki krajobrazowej, krajobraz jest ważnym elementem życia ludzi zamieszkujących w miastach i na wsiach, na obszarach zdegradowanych, pospolitych, jak również odznaczających się wyjątkowym pięknem. Ustalenia Konwencji wskazują na konieczność prowadzenia działań na rzecz zachowania i utrzymania ważnych lub charakterystycznych cech krajobrazu tak, aby ukierunkować i harmonizować zmiany, które wynikają z procesów społecznych, gospodarczych i środowiskowych. W celu realizacji zapisów Konwencji podejmuje się działania zmierzające m.in. do: prawnego uznania krajobrazów jako istotnego komponentu otoczenia ludzi, ustanowienia procedur udziału społeczeństwa w procesach

planowania i zarządzania krajobrazem, a także uwzględniania kwestii krajobrazowych we wszelkich działaniach związanych z zarządzaniem przestrzenią. Zgodnie z zapisami projektu zmiany studium w obrębie Lubiewo na terenie oznaczonym na rysunku symbolem US/T, dopuszcza się lokalizację zabudowy lotniskowej oraz zabudowy usług sportu i rekreacji, gdzie przewiduje się następujące wskaźniki zabudowy i zagospodarowania terenu: maksymalna powierzchnia zabudowy – 40%, minimalna powierzchnia terenu biologicznie czynna – 40%, maksymalna wysokość budynków – 8 m, rodzaj dachu – dwu- lub wielospadowy o jednakowym kącie nachylenia połaci dachowych 25°-45°, płaski. Ponadto ustala się zakaz stosowania ogrodzeń z elementów prefabrykowanych.

Cele ustanowione na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym zostały przeniesione do krajowych i lokalnych dokumentów i na ich podstawie są realizowane. Odpowiednie odniesienia są obecne w ustawodawstwie krajowym. Zgodnie z art. 14 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, polityka ochrony środowiska jest prowadzona na podstawie strategii rozwoju, programów i dokumentów programowych, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Polityka ochrony środowiska jest prowadzona również za pomocą wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska.

Istotne z punktu widzenia opracowywanego dokumentu są takie opracowania jak: Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej i Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry.

Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej (PEP2030)

W systemie dokumentów strategicznych PEP2030 stanowi doprecyzowanie i operacjonalizację zapisów SOR. W związku z powyższym, cel główny PEP2030, tj. Rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców, został przeniesiony wprost ze Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.). Cele szczegółowe PEP2030 zostały określone w odpowiedzi na zidentyfikowane w diagnozie najważniejsze trendy w obszarze środowiska, w sposób umożliwiający zharmonizowanie kwestii związanych z ochroną środowiska z potrzebami gospodarczymi i społecznymi. Kierunki interwencji obejmują wszystkie obszary tematyczne polityki ochrony środowiska. Stanowią wiązki działań i projektów strategicznych przyczyniających się do realizacji celów szczegółowych PEP2030:

1. Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego:
 - Zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód;
 - Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania;
 - Ochrona powierzchni ziemi, w tym gleb;
 - Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej.
2. Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska:
 - Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona i poprawa stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu;
 - Wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej;
 - Gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym;
 - Zarządzanie zasobami geologicznymi poprzez opracowanie i wdrożenie polityki surowcowej państwa;
 - Wspieranie wdrażania ekoinnowacji oraz upowszechnianie najlepszych dostępnych technik BAT.
3. Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych:
 - Przeciwdziałanie zmianom klimatu;
 - Adaptacja do zmian klimatu i zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych.

W odniesieniu do wyżej wymienionych celów PEP2030 w projekcie zmiany studium ustalono:

- w celu zmniejszenia oddziaływania źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza – dążenie do zmiany stosowanych tradycyjnych paliw i technologii w celu zmniejszenia i ograniczenia emisji szkodliwych substancji do atmosfery;
- w celu ochrony powierzchni ziemi – minimalną powierzchnię terenu biologicznie czynną w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej na terenie US/T;
- w celu przeciwdziałaniu zagrożeniom środowiska – dla terenów eksploatacji powierzchniowej należy wyznaczyć filary ochronne gwarantujące ochronę terenów sąsiednich oraz ograniczenie wszelkich oddziaływań w granicach danej nieruchomości.

Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry

Istotnym dokumentem na poziomie krajowym, dotyczącym ochrony wód jest „Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, przyjęty rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. (Dz. U. z 2016 r. poz. 1967), w którym zapisano cele środowiskowe dla poszczególnych jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) i podziemnych (JCWPd). Wyznaczając cele środowiskowe dla poszczególnych JCWP brano ponadto pod uwagę ocenę stanu lub potencjału ekologicznego i stanu chemicznego dokonaną na podstawie dostępnych danych monitoringowych z lat 2010-2012 (w przypadku rzek) lub 2010-2013 (w przypadku jezior).

Tereny objęte opracowaniem położone w obrębie Czartowo znajdują się w granicach naturalnej JCWP Dopływ z Lipówki (RW600017188928), natomiast teren położony w obrębie Lubiewo znajduje się w granicach naturalnej JCWP Pokrętna (RW6000181888949), na obszarze dorzecza Odry, w regionie wodnym Warty. Zgodnie z Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry celem środowiskowym dla JCWP Dopływ z Lipówki i JCWP Pokrętna w zakresie stanu ekologicznego jest dobry stan ekologiczny, natomiast w zakresie stanu chemicznego jest dobry stan chemiczny. Celem środowiskowym w zakresie elementów hydromorfologicznych jest dobry stan (II klasa). Ponadto dla osiągnięcia celów środowiskowych istotne jest umożliwienie swobodnej migracji organizmów wodnych przez zachowanie lub przywrócenie ciągłości ekologicznej cieków. Osiągnięcie celów środowiskowych dla JCWP Dopływ z Lipówki i JCWP Pokrętna nie jest zagrożone.

Celem środowiskowym dla jednolitych części wód podziemnych jest dobry stan ilościowy i chemiczny, charakteryzowany wartościami wskaźników zgodnie z rozporządzeniem o ocenie wód podziemnych. Stan ilościowy obrazuje wpływ poboru wody na części wód podziemnych. Natomiast stan chemiczny odnosi się do parametrów fizykochemicznych wód podziemnych (zarówno traktowanych jako zanieczyszczenia, jak i skażenie). Zgodnie z metodyką wyznaczania celów środowiskowych w latach 2012-2013, w sytuacji, gdy JCWPd zidentyfikowano jako niezagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych, celem dla wód jest dobry stan chemiczny i ilościowy. Cel ten został określony przy pomocy kryteriów charakteryzujących dobry stan chemiczny lub ilościowy zgodnie z rozporządzeniem o ocenie wód podziemnych. Natomiast dla JCWPd zagrożonych nieosiągnięciem celów środowiskowych, ale będących zgodnie z oceną stanu na 2012 r. w stanie dobrym, brakowało podstaw do wskazania przesłanek do ustalenia odstępstw. Celem środowiskowym jest dobry stan chemiczny i ilościowy, zidentyfikowany przy pomocy parametrów cechujących dobry stan chemiczny i ilościowy. W przypadku JCWPd, które zostały zidentyfikowane jako zagrożone i będące w stanie słabym zgodnie z oceną stanu na 2012 r., wykonano wstępną procedurę włączeń, czyli ustalenia odstępstw od celów środowiskowych. Wstępnie zaproponowano odstępstwa od celów środowiskowych w postaci przedłużenia terminu osiągnięcia celów oraz ustalenie mniej rygorystycznych celów, które powinny zostać ostatecznie potwierdzone analizami presji i wpływów.

Obszary objęte projektem zmiany studium położone w obrębie Czartowo znajdują się w zasięgu jednolitej części wód podziemnych (JCWPd) nr 34 (GW600034), natomiast teren położony w obrębie Lubiewo znajduje się w zasięgu JCWPd nr 25 (GW600025).

Zgodnie z „Planem”, celem środowiskowym dla JCWPd nr 25 i JCWPd nr 34 w zakresie stanu chemicznego jest dobry stan chemiczny, natomiast celem środowiskowym w zakresie stanu ilościowego jest dobry stan ilościowy. Osiągnięcie celów środowiskowych dla JCWPd nr 25 nie jest zagrożone. Z kolei dla JCWPd nr 34 ich osiągnięcie jest zagrożone, ze względu na zmiany chemizmu wód związane z niedostatecznie oczyszczonymi ściekami komunalnymi, zbyt małym stopniem skanalizowania, szczególnie terenów wiejskich oraz składowiskami nieodpowiadającymi

wymaganiom ochrony środowiska. W programie działań ukierunkowanym na presję, dla JCWPd nr 34 zaplanowano wszystkie możliwe działania ograniczające dopływ zanieczyszczeń komunalnych do wód. Niemniej jednak ze względu na warunki hydrogeologiczne okres 6 lat jest zbyt krótki aby mogła nastąpić poprawa stanu wód.

W projekcie zmiany studium wskazuje się ogólne zasady gospodarowania, m.in. działania zmierzające do ochrony zasobów wód powierzchniowych i podziemnych gminy poprzez: ochronę powierzchni ziemi, powietrza i wód zgodnie z przepisami odrębnymi, zastosowanie zabezpieczeń dla nawierzchni przeznaczonych dla postoju i prowadzenia ruchu kołowego przed infiltracją zanieczyszczeń wód opadowych do środowiska gruntowo-wodnego. Z uwagi na ochronę podziemnych zasobów wodonośnych, wymagane jest prowadzenie prawidłowej gospodarki ściekowej poprzez odbiór, transport i neutralizację wszystkich ścieków przed wprowadzeniem ich do gruntu lub wody. W związku z tym docelowo należy rozbudować istniejącą sieć kanalizacyjną.

Mając na uwadze powyższe zakłada się, że wprowadzone w projekcie zmiany studium ustalenia nie przyczynią się do pogorszenia jakości wód na omawianym terenie i nie spowodują nieosiągnięcia celów środowiskowych zawartych w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry.

8. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA USTALEŃ PROJEKTU ZMIANY STUDIUM NA ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE

8.1. Przewidywane znaczące oddziaływanie na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także inne formy ochrony przyrody

Obszary objęte projektem zmiany studium położone w obrębie Czartowo znajdują się poza obszarami objętymi ochroną przyrody, natomiast teren położony w obrębie Lubiewo zlokalizowany jest w granicach obszaru Natura 2000 Lasy Puszczy nad Drawą PLB320016 oraz w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Puszcza Drawska.

W odniesieniu do obszarów Natura 2000 obowiązuje przepis art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, zgodnie z którym zabrania się, z zastrzeżeniem art. 34, podejmowania działań mogących osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności: pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 lub wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

Dla przedmiotowego obszaru Natura 2000 Lasy Puszczy nad Drawą PLB320016 nie ustanowiono planu zadań ochronnych.

Z kolei obszar chronionego krajobrazu, w myśl art. 23 ust. 1 ww. ustawy, obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych.

W projekcie zmiany studium na obszarach objętych ochroną ustala się przeznaczenie pod tereny usług sportu, rekreacji, turystyki i zabudowy mieszkaniowej i letniskowej, z wyłączeniem lokalizacji nowej zabudowy mieszkaniowej, oznaczone na rysunku symbolem US/T.

Zgodnie ze Standardowym Formularzem Danych do najistotniejszych zagrożeń występujących na obszarze Natura 2000 Lasy Puszczy nad Drawą PLB320016 należą: pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych/obiektów rekreacyjnych, wędkarstwo, leśnictwo, wydobywanie piasku i żwiru, akwakultura morska i słodkowodna, sporty i różne formy czynnego wypoczynku rekreacji, uprawiane w plenerze, chwytanie, trucie, kłusownictwo, drogi, autostrady, usuwanie martwych i umierających drzew, infrastruktura sportowa i rekreacyjna, zalesianie terenów otwartych, zabudowa rozproszona, polowanie, pozyskiwanie/usuwanie zwierząt (lądowych).

Przewidywane potencjalne negatywne oddziaływanie skutków realizacji planowanego zagospodarowania terenu może dotyczyć: częściowego uszczelnienia powierzchni terenów, w związku z realizacją budynków, zwiększonej emisji zanieczyszczeń do powietrza związanej z funkcjonowaniem źródeł grzewczych budynków, jak również zwiększonej presji turystycznej na

brzeg jeziora Łubowo. Konsekwencją zwiększonej presji turystycznej będzie płoszenie zwierząt, w tym gatunków zwierząt chronionych.

Zgodnie z ustaleniami projektu zmiany studium dla ochrony środowiska i jego zasobów należy uwzględnić: zachowanie istniejącego drzewostanu, gromadzenie i segregację odpadów w miejscach ich powstawania oraz zagospodarowanie ich zgodnie z gminnym planem gospodarki odpadami i w sposób zabezpieczający środowisko gruntowo-wodne przed zanieczyszczeniem zgodnie z przepisami odrębnymi, zastosowanie zabezpieczeń dla nawierzchni przeznaczonych dla postoju i prowadzenia ruchu kołowego przed infiltracją zanieczyszczeń wód opadowych do środowiska gruntowo-wodnego. Wszelkie oddziaływania na środowisko nie mogą powodować przekroczenia standardów jakości środowiska, określonych przepisami odrębnymi, poza terenem do którego inwestor posiada tytuł prawny.

Na przedmiotowym terenie nie przewiduje się lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów odrębnych, wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, ani realizacji inwestycji, których realizacja mogłaby w istotny sposób powodować zmianę konfiguracji terenu. W celu ograniczenia negatywnych skutków wynikających z lokalizacji budynków i utwardzenia terenu wokół nich, w projekcie zmiany studium przewiduje się następujące wskaźniki zabudowy i zagospodarowania terenu: maksymalną powierzchnię zabudowy 40% powierzchni działki oraz minimalną powierzchnię terenu biologicznie czynnego – 40% powierzchni działki. Planowane inwestycje nie będą ingerować w jezioro Łubowo oraz jego strefę brzegową.

Uwzględniając zasięg i skalę przewidywanych oddziaływań na etapie realizacji i eksploatacji inwestycji stwierdzić należy, że planowany sposób zagospodarowania przedmiotowego terenu nie będzie znacząco negatywnie oddziaływać na przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Lasy Puszczy nad Drawą PLB320016, w tym w szczególności nie pogorszy stanu siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono ww. obszar Natura 2000, nie wpłynie znacząco negatywnie na cele ochrony tego obszaru oraz nie pogorszy jego integralności lub jego powiązań z innymi obszarami.

Analizując ustalenia projektu zmiany studium pod kątem zgodności z § 3 ust. 1 Uchwały Nr XXIX/454/17 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 10 kwietnia 2017 r. w sprawie obszaru chronionego krajobrazu o nazwie „Puszcza Drawska”, określającym zakazy obowiązujące na terenie Obszaru stwierdzono, co następuje:

- 1) zakaz zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką – w projekcie zmiany studium nie dopuszcza się inwestycji, których realizacja przyczyniałaby się do zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, w związku z czym przedmiotowy zakaz nie zostanie naruszony;
- 2) zakaz realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko – zgodnie z § 3 ust. 2 powyższy zakaz nie dotyczy ustaleń studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego lub miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego;
- 3) zakaz wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu – w projekcie zmiany studium nie dopuszcza się realizacji inwestycji, których działalność byłaby związana z wydobywaniem do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu, zatem przedmiotowy zakaz nie zostanie naruszony;
- 4) zakaz dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka – w projekcie zmiany studium nie dopuszcza się realizacji

inwestycji, które mogą spowodować zmianę stosunków wodnych, zatem przedmiotowy zakaz nie zostanie naruszony;

- 5) zakaz likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych – na obszarze objętym opracowaniem nie występują zbiorniki wodne, starorzecza oraz obszary wodno-błotne, w związku z czym przedmiotowy zakaz nie zostanie naruszony.

Mając na uwadze powyższe należy stwierdzić, że zapisy projektu zmiany studium są nie naruszają zakazów ustalonych w § 3 ust. 1 Uchwały Nr XXIX/454/17 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 10 kwietnia 2017 r. w sprawie obszaru chronionego krajobrazu o nazwie „Puszcza Dawska”.

8.2. Przewidywane znaczące oddziaływanie na środowisko i poszczególne jego elementy, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy

8.2.1. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi

Tereny górnicze

Skutkiem dopuszczonej w projekcie zmiany studium na terenach położonych w obrębie Czarłowo działalności wydobywczej kruszywa naturalnego będzie przede wszystkim całkowite usunięcie naturalnej pokrywy glebowej, likwidacja profilu glebowego, przemieszanie mas ziemnych, jak również przekształcenie rzeźby terenu, a co za tym idzie pogorszenie warunków glebowych. Wymienione oddziaływania na powierzchnię ziemi będą miały charakter bezpośredni i długoterminowy.

W celu minimalizowania trwałych zmian w środowisku przyrodniczym istotne będzie prowadzenie eksploatacji przy zachowaniu uwarunkowań naturalnego środowiska przyrodniczego i warunków bezpieczeństwa, szczególnie w zakresie kształtowania zboczy wyrobiska oraz warunków zawartych w koncesji i przepisach odrębnych.

Ustalenia projektu zmiany studium przewidują rekultywację terenów zaniechanej powierzchniowej eksploatacji złóż kruszywa naturalnego. Proponuje się rolno-leśny lub rekreacyjny kierunek rekultywacji. Zaleca się zagospodarowanie mas ziemnych, powstałych wskutek prowadzenia robót wydobywczych, na terenie inwestycji i wykorzystanie ich w trakcie prac rekultywacyjnych.

Teren usług sportu, rekreacji, turystyki i zabudowy mieszkaniowej i letniskowej, z wyłączeniem lokalizacji nowej zabudowy mieszkaniowej (US/T)

Znaczącego oddziaływania na powierzchnię ziemi, o charakterze stałym i długoterminowym należy spodziewać się na terenie wskazanym w projekcie zmiany studium pod zabudowę, tj. na obszarze położonym w obrębie Lubiewo. Lokalizacja zabudowy wraz z towarzyszącymi elementami zagospodarowania terenu, spowoduje usunięcie wierzchniej warstwy gleby oraz uszczelnienie fragmentów istniejącej powierzchni biologicznie czynnej. Podobnie przeznaczenie terenów pod budowę dróg będzie wymagało zajęcia powierzchniowego terenu i uszczelnienia go zgodnie z technologią budowy ciągów komunikacyjnych. Ponadto istnieje możliwość wystąpienia zmian w ukształtowaniu terenu, obejmujących między innymi wykonanie wykopów, niwelacji i wyrównania powierzchni terenów w związku z nowym zainwestowaniem. Ewentualna realizacja kondygnacji podziemnych budynków wiązać się będzie ze znacznymi przekształceniami w budowie geologicznej wierzchnich warstw gruntu. Przy lokalizacji inwestycji należy przeprowadzić w zależności od potrzeb, w tym dla lokalizacji podpiwniczenia, badania geotechniczne warunków posadowienia obiektów budowlanych. Zmiany w ukształtowaniu terenu oraz strukturze gruntu wystąpią także w przypadku realizacji robót budowlanych w zakresie sieci i urządzeń infrastruktury technicznej. Na skutek ich przeprowadzenia mogą nastąpić zmiany we właściwościach fizycznych i chemicznych podłoża, jak również przekształcenie powierzchni ziemi o charakterze lokalnym i krótkoterminowym, związane z wykonaniem wykopów.

W celu zminimalizowania negatywnego wpływu planowanych inwestycji na środowisko w projekcie zmiany studium przewiduje się ograniczenie wielkość powierzchni zabudowy w stosunku do powierzchni działki do 40% oraz ustalenie minimalnego udziału powierzchni terenu biologicznie czynnego na poziomie 40% powierzchni działki. Dzięki powyższym zapisom projektu zmiany studium znaczna powierzchnia obszarów objętych opracowaniem pozostanie czynna przyrodniczo,

gdyż będzie stanowiła tereny nieutwardzone. Ponadto należy uwzględnić zastosowanie zabezpieczeń dla nawierzchni przeznaczonych dla postoju i prowadzenia ruchu kołowego przed infiltracją zanieczyszczeń wód opadowych do środowiska gruntowo-wodnego.

Podczas realizacji dopuszczonych w projekcie zmiany studium przedsięwzięć zaleca się zagospodarowanie nadmiaru mas ziemnych pozyskanych podczas prac w obrębie terenu lub usuwanie ich zgodnie z przepisami odrębnymi, tj. ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska oraz ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych. W przypadku zanieczyszczenia gleby lub ziemi konieczne jest przeprowadzenie rekultywacji, zgodnie z przepisami odrębnymi, tj. ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych oraz ustawą z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie.

Potencjalnym zagrożeniem dla powierzchni ziemi będzie ewentualne, niewłaściwe gromadzenie odpadów stałych w obrębie działek, do czasu ich odbioru i wywieżenia na składowisko. Na etapie funkcjonowania inwestycji odpady należy gromadzić w sposób selektywny w miejscach do tego przeznaczonych na terenie działki budowlanej. Dalsze ich zagospodarowanie nastąpi zgodnie z regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Drezdenko oraz zgodnie z przepisami odrębnymi, które zapewniają ochronę powierzchni ziemi przed skażeniem.

8.2.2. Oddziaływanie na krajobraz

Tereny górnicze

Prognozuje się, że na obszarach objętych projektem zmiany studium położonych w obrębie Czarłowo nastąpi znaczące przekształcenie krajobrazu związane z eksploatacją kruszywa naturalnego metodą odkrywkową. Istotny wpływ na zmiany wizualne przedmiotowego terenu będzie miała wycinka zadrzewień śródpolnych. W wyniku prowadzonej działalności wydobywczej nastąpią zmiany w ukształtowaniu terenu, w tym usypiska mas ziemnych nakładu tworzące zwałowiska kopalni. W celu zminimalizowania negatywnego wpływu na walory krajobrazowe przedmiotowego obszaru zaleca się obsadzanie zwałowisk roślinnością, która poprawi estetykę obszarów projektowanych do przekształcenia.

Teren usług sportu, rekreacji, turystyki i zabudowy mieszkaniowej i letniskowej, z wyłączeniem lokalizacji nowej zabudowy mieszkaniowej (US/T)

W zakresie oddziaływania na krajobraz na obszarze położonym w obrębie Lubiewo przewiduje się wystąpienie przekształceń, o charakterze bezpośrednim, stałym i skumulowanym, związanym z nowym zainwestowaniem. W projekcie zmiany studium przewiduje się następujące wskaźniki zabudowy i zagospodarowania terenu: maksymalna powierzchnia zabudowy 40% powierzchni działki, minimalną powierzchnię terenu biologicznie czynnego – 40% powierzchni działki, maksymalna wysokość budynków do 2 kondygnacji nadziemnych (w tym poddasze użytkowe) i nie więcej niż 8,0 m wysokości. Ponadto ustala się zakaz stosowania ogrodzeń z elementów prefabrykowanych. W związku z przytoczonymi ustaleniami przewiduje się, że nowa zabudowa nie będzie powodować dysonansu krajobrazowego. Należy jednak zaznaczyć, że odbiór wizualny poszczególnych fragmentów omawianej przestrzeni będzie miał charakter subiektywny i będzie zależny od zastosowanych form architektonicznych.

8.2.3. Oddziaływanie na powietrze i klimat

Tereny górnicze

Wpływ na stan czystości powietrza na terenach górniczych położonych w obrębie Czarłowo będzie wywierać przede wszystkim emisja spalin z pojazdów i maszyn związanych z funkcjonowaniem zakładu górniczego oraz poruszających się sąsiadującymi drogami. Eksploatacja złoża spowoduje emisję pyłów do atmosfery, spowodowaną urabianiem, ładowaniem i transportem wydobytego surowca, jak również wywiewaniem pyłów z powierzchni pozbawionych roślinności. Z tego względu istotne będzie obsadzenie zwałowisk zielenią zimozieloną oraz roślinnością wzmacniającą grunt dla ochrony przed erozją.

Przewiduje się, że w związku ze zmianą sposobu użytkowania istniejących gruntów rolnych wraz z zadrzewieniami śródpolnymi i rowem melioracyjnym na tereny górnicze spowoduje zmianę warunków klimatu lokalnego w zakresie temperatury, wilgotności powietrza oraz prędkości wiatru. Będą one spowodowane likwidacją zadrzewień, a także osuszeniem terenów.

Teren usług sportu, rekreacji, turystyki i zabudowy mieszkaniowej i lotniskowej, z wyłączeniem lokalizacji nowej zabudowy mieszkaniowej (US/T)

Inwestycje dopuszczone do realizacji na obszarach opracowania mogą spowodować nieznaczną modyfikację warunków klimatu lokalnego w zakresie zmiany temperatury oraz wilgotności powietrza, w wyniku zwiększenia powierzchni utwardzonych. Należy spodziewać się, że emisja ciepła do atmosfery na skutek realizacji projektowanych inwestycji ograniczy się do obszarów podlegających przekształceniu, a zatem nie spowoduje zmian klimatu na większą skalę.

Lokalizacja nowej zabudowy wiązać się będzie z powstaniem nowych źródeł emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych, obejmujących instalacje grzewcze, z których emitowane są zanieczyszczenia powstające na skutek spalania paliw (SO₂, NO₂, CO, CO₂, pyły). W celu zminimalizowania negatywnego wpływu planowanych przedsięwzięć, do celów grzewczych i technologicznych należy stosować energię elektryczną, paliwa niskoemisyjne oraz energię uzyskiwaną ze źródeł odnawialnych. W zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw dla celów grzewczych należy uwzględnić ograniczenia i zakazy zgodnie z przepisami odrębnymi.

Zgodnie ze „Strategicznym planem adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030”, wykonanym przez Ministerstwo Środowiska sektor budownictwa jest szczególnie wrażliwy na kilka elementów klimatu, zwłaszcza na wiatry i opady. Oddziaływanie tych czynników klimatycznych powinna znaleźć swoje odbicie w zakresie projektowania zarówno posadowienia, jak i konstrukcji niosącej budowli. Oddziaływanie deszczy jest szczególnie ważne w odniesieniu do problemu sprawności sieci kanalizacyjnych oraz występowania osuwisk skarp. Prognozy odnośnie wiatrów wskazują na nasilanie się zjawisk takich jak trąby powietrzne lub huragany, aczkolwiek trudno jest określić strefy szczególnie zagrożone tym zjawiskiem. Zwrócić należy uwagę na dużą dynamikę zmian warunków klimatycznych, które mogą negatywnie wpływać zarówno na wykonawstwo robót, jak i na właściwości wyrobów budowlanych w tym ich trwałość.

8.2.4. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne

Tereny górnicze

Eksploatacja złoża spowoduje zmianę stosunków wodnych wód powierzchniowych, z uwagi na likwidację istniejącego rowu melioracyjnego. Stan ilościowy wód podziemnych na przedmiotowym obszarze będzie zależny od sposobu prowadzenia eksploatacji złoża. Negatywny wpływ na zasoby wód podziemnych może wystąpić w przypadku przyjęcia technologii wydobywania przewidującej wypompowywanie wody z wyrobiska. Na etapie realizacji przedsięwzięcia należy przyjąć sposób eksploatacji niepowodujący powstania leja depresyjnego, czyli obszaru obniżonego poziomu zwierciadła wód podziemnych.

Zagrożeniem dla czystości i jakości wód podziemnych mogą być awarie sprzętu mechanicznego. W celu zminimalizowania ryzyka wystąpienia potencjalnego zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego w trakcie eksploatacji należy dbać o stan techniczny maszyn i urządzeń wydobywczych oraz pojazdów wykorzystywanych do transportu urobku, aby ich ewentualna awaria nie spowodowała wycieku oleju lub paliwa i tym samym nie przyczyniła się do skażenia środowiska. Zaleca się, aby wszelkich konserwacji maszyn dokonywać w wyznaczonych do tego celu miejscach, na uszczelnionym podłożu, poza terenem eksploatacji. W przypadku realizacji na obszarze inwestycji utwardzonych miejsc postojowego czy miejsc magazynowania płynów eksploatacyjnych i odpadów, należy zadbać o odpowiednie uszczelnienie ich nawierzchni w celu ograniczenia możliwości spływu zanieczyszczeń do gruntu i wód.

Mając na uwadze powyższe zakłada się, że realizacja wprowadzonych w projekcie zmiany studium ustaleń nie przyczyni się do pogorszenia stanu jakościowego i ilościowego jednolitych części wód, w granicach których znajdują się omawiane tereny oraz nie spowoduje nieosiągnięcia celów środowiskowych zawartych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”.

Teren usług sportu, rekreacji, turystyki i zabudowy mieszkaniowej i lotniskowej, z wyłączeniem lokalizacji nowej zabudowy mieszkaniowej (US/T)

Jakość zasobów wodnych na obszarach objętych opracowaniem w znacznym stopniu zależeć będzie od sposobu prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej. Realizacja ustaleń projektu zmiany studium

w zakresie rozwoju terenów inwestycyjnych spowoduje wzrost zapotrzebowania na wodę i jej większe zużycie. Konsekwencją tego będzie również powstawanie nowych źródeł ścieków, które będą musiały być w odpowiedni sposób oczyszczone i odprowadzone. W projekcie zmiany studium dopuszcza się stosowanie szczelnych zbiorników bezodpływowych do czasu wyposażenia obszarów w urządzenia kanalizacyjne i wywóz ścieków do oczyszczalni ścieków zgodnie z przepisami odrębnymi. Co istotne nie przewiduje się lokalizacji przydomowych oczyszczalni ścieków, dzięki czemu wyeliminowane zostanie prawdopodobieństwo zanieczyszczenia wód podziemnych w związku z ich funkcjonowaniem.

Na skutek realizacji planowanej zabudowy nastąpi uszczelnienie gruntu poprzez obiekty budowlane oraz towarzyszące im powierzchnie utwardzone, co będzie skutkować pozbawieniem go naturalnych zdolności filtracyjnych i ograniczeniem spływu wód opadowych i roztopowych. Według ustaleń § 28 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, działka budowlana, na której sytuowane są budynki, powinna być wyposażona w kanalizację umożliwiającą odprowadzenie wód opadowych do sieci kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej. W przypadku budynków niskich lub budynków, dla których nie ma możliwości przyłączenia do sieci kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej, dopuszcza się odprowadzenie wód opadowych na własny teren nieutwardzony, do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych. Zgodnie z § 8 pkt 1 ww. rozporządzenia budynki niskie to budynki do 12 m włącznie nad poziomem terenu lub budynki mieszkalne o wysokości do 4 kondygnacji nadziemnych włącznie. Należy zaznaczyć, że ze środowiskowego punktu widzenia korzystniejsze jest zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenie, z uwagi na spowolnienie tempa spływu od odbiornika oraz naturalne oczyszczanie wód opadowych na miejscu, przed odprowadzeniem do odbiornika, poprzez spływ przez powierzchnie zadarnione. Zaleca się zastosowanie rozwiązań opóźniających spływ wód opadowych z terenu inwestycji, np. lokalizację zbiorników retencyjnych, beczek, studni chłonnych, czy realizację zielonych dachów, których realizacja przyczyni się do zatrzymania wód opadowych i roztopowych w granicach przedmiotowych działek i ustabilizowania poziomu wód gruntowych.

Ponadto stabilizując na poziom wód gruntowych wpłynie ustalenie zachowania minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej na każdej działce budowlanej, co pozwoli na przenikanie wód opadowych i roztopowych w głąb profilu glebowego i zasilanie wód podziemnych. W przypadku realizacji miejsc postojowych na terenie działki zaleca się stosowanie nawierzchni trawiastych, z elementów ażurowych lub innych nawierzchni przepuszczających wodę w celu ograniczenia do minimum uszczelnienie terenu.

Obszary objęte projektem zmiany studium położone w obrębie Czartowo znajdują się poza zasięgiem Głównych Zbiorników Wód Podziemnych, natomiast teren położony w obrębie Lubiewo zlokalizowany jest w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 138 Pradolina Toruń-Eberswalde oraz Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 127 Subzbiornik Złotów-Piła-Strzelce Krajeńskie. W związku z powyższym wszelkie działania inwestycyjne powinny uwzględniać konieczność ochrony wód podziemnych i powierzchniowych, tak aby planowany sposób zagospodarowania przestrzennego nie stanowił dla nich zagrożenia, wszelkie działania związane z realizacją i funkcjonowaniem inwestycji powinny zapewniać eliminację potencjalnych zanieczyszczeń środowiska gruntowo-wodnego, celem zachowania właściwych parametrów fizyko-chemicznych wód podziemnych.

Mając na uwadze powyższe zakłada się, że realizacja ustaleń projektu zmiany studium nie przyczyni się do pogorszenia stanu jakościowego i ilościowego wód JCWP, a tym samym nie spowoduje nieosiągnięcia celów środowiskowych zawartych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”.

8.2.5. Oddziaływanie na rośliny, zwierzęta i różnorodność biologiczną

Tereny górnicze

Faza realizacji ustaleń projektu zmiany studium w zakresie terenów górniczych spowoduje całkowitą likwidację istniejącej powierzchni biologicznie czynnej. Należy zaznaczyć, że zniszczona zostanie przede wszystkim szata roślinna pól uprawnych, która z przyrodniczego punktu widzenia nie jest szczególnie cenna. Ponadto zlikwidowane zostaną zadrzewienia śródpolne i roślinność związana z rowem melioracyjnym. W projekcie zmiany studium przewiduje się rekultywację terenów

zaniechanej powierzchniowej eksploatacji złóż kruszywa naturalnego. Proponuje się rolno-leśny lub rekreacyjny kierunek rekultywacji. W przypadku zalesienia przedmiotowych gruntów przywrócona zostanie równowaga przyrodnicza tych terenów.

Realizacja ustaleń projektu planu w zakresie eksploatacji złoża wpłynie w sposób bezpośredni i stały na gatunków zwierząt występujące na przedmiotowym obszarze. Realizacja inwestycji na obecnych terenach rolnych wpłynie na warunki bytowania zwierząt. Na terenach bezpośredniej lokalizacji inwestycji, w związku z degradacją pokrywy glebowej, nastąpi także likwidacja fauny glebowej. Wprowadzenie bariery, jaką stanowić będą wyrobiska wraz z ogrodzeniami, może przerwać istniejące obecnie w otwartej przestrzeni ciągi migracyjne zwierząt. W związku z funkcjonowaniem zakładu górniczego, w tym emisją hałasu, spalin, drgań oraz zagrożeń fizycznych, prognozuje się, że fauna miejscowa wyemigruje na dalsze tereny niezainwestowane. Ze względu na ochronę fauny, wycinkę zadrzewień śródpolnych należy przeprowadzić w okresie jesienno-zimowym, poza sezonem lęgowym ptaków, tj. od 1 września do 1 marca. Ponadto, zgodnie z zasadą przezorności, postuluje się, aby prace wydobywcze prowadzone były poza okresem lęgowym ptaków, czyli poza okresem od marca do końca sierpnia oraz poza okresem przemieszczania się płazów, tj. marzec – maj oraz październik. Należy zaznaczyć, że ewentualne negatywne oddziaływanie będzie występować tylko do czasu zakończenia rekultywacji i sukcesywnej samoistnej renaturalizacji obszaru. Prognozuje się, że rekultywacja obszaru wpłynie na zwiększenie bioróżnorodności.

Teren usług sportu, rekreacji, turystyki i zabudowy mieszkaniowej i lotniskowej, z wyłączeniem lokalizacji nowej zabudowy mieszkaniowej (US/T)

Faza realizacji ustaleń projektu zmiany studium dotyczących zmiany kierunku zagospodarowania na cele teren US/T nie wpłynie znacząco negatywnie na szatę roślinną, z uwagi na ustalone zachowanie istniejącego drzewostanu. Niemniej jednak powstanie nowej zabudowy spowoduje zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej na działkach dotychczas niezainwestowanych. Nowe zagospodarowanie spowoduje wprowadzenie roślinności towarzyszącej budynkom oraz terenom komunikacji. Skala oddziaływania nowej zabudowy w znacznym stopniu uzależniona będzie od ustaleń sporządzanego dla tego terenu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, określających intensywność i zasięg nowych inwestycji budowlanych oraz zasad ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego, w tym przyrody żywej.

W celu zminimalizowania negatywnego oddziaływania na rośliny zaleca się, aby wprowadzana zieleń towarzysząca nowym budynkom charakteryzowała się odpowiednim doбором i zróżnicowaniem gatunkowym oraz gęstością nasadzeń. Należy dostosować ją do warunków siedliskowych panujących na danym terenie. Zaleca się uwzględnić rodzime gatunki kwitnące i owocujące, np. głóg, bez czarny, dzika róża, śliwa tarnina, kalina koralowa, trzmielina zwyczajna, ligustr, szlak, a wśród drzew - jabłonie, grusze, śliwy, lipy drobnolistne i szerokolistne, klony zwyczajne, klony polne, jawory, dęby szypułkowe i bezszypułkowe.

Wpływ skutków realizacji ustaleń projektu zmiany studium w zakresie zagospodarowania terenu US/T na zwierzęta będzie miał charakter zarówno pozytywny, jak i negatywny. Wzmogona, okresowa emisja hałasu na etapie budowy budynków będzie miała wpływ na zmianę miejsca bytowania gatunków zwierząt. Jednakże ubytek powierzchni ich żerowisk będzie nieznaczny w stosunku do pozostałych obszarów niezainwestowanych, znajdujących się w sąsiedztwie terenów objętych projektem zmiany studium. Przewiduje się wystąpienie pozytywnego oddziaływania na gatunki ptaków, z uwagi na zachowanie istniejącego drzewostanu. W okresie inwestycyjnym prace budowlane należy zaplanować poza sezonem wędrówki ptaków i wzmogonej wędrówki zwierząt. Należy również zaznaczyć, że zgodnie z art. 75 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, w trakcie prac budowlanych inwestor realizujący przedsięwzięcie jest obowiązany uwzględnić ochronę środowiska. W przypadku stwierdzenia obecności gatunków dziko występujących roślin, zwierząt i grzybów podlegających ochronie gatunkowej, wymagane jest przestrzeganie zapisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody dotyczących zakazów oraz odstępstw od zakazów, w odniesieniu do ww. gatunków.

8.2.6. Oddziaływanie na ludzi i klimat akustyczny

Tereny górnicze

Prognozuje się, że przemysł eksploatacyjny będzie generować chwilowy hałas wynikający z pracy maszyn służących wydobywaniu oraz samochodów transportujących. Wyznaczone tereny górnicze znajdują się w sąsiedztwie terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i terenów zabudowy zagrodowej, wymagających komfortu akustycznego w środowisku. W celu minimalizacji negatywnego oddziaływania przewidzianej w projekcie planu działalności na terenach górniczych zaleca się stosowanie rozwiązań technicznych ograniczających emisję hałasu, m.in. takich jak: wyznaczenie filarów ochronnych, lokalizację ekranów akustycznych, wałów ziemnych pełniących funkcję ekranów akustycznych, a także odpowiednią lokalizację zaplecza infrastruktury wydobywczej. Ponadto dopuszcza się wprowadzenie zieleni izolacyjnej w pasach ochronnych. Zakłada się, że nasadzenia zieleni zimozielonej będą dodatkowo odpowiadały za tłumienie hałasu, tj. jego rozpraszanie i pochłanianie. Emisja hałasu powinna zostać zniwelowana zarówno w trakcie budowy np. poprzez zastosowanie sprzętu wydobywczego i środków transportu w dobrym stanie technicznym i spełniających wymogi regulowane prawem, wykonywanie robót budowlanych poza godzinami ciszy nocnej, przestrzeganie zasad wyłączania silników w czasie przerw w pracy, odpowiednie zaplanowanie procesu formowania zwałowisk i eksploatacji, zastosowanie środków ochrony akustycznej, ograniczenie liczby przejazdów pojazdów ciężkich, wykonywanie wszelkich prac konserwatorskich i naprawczych pojazdów poza terenem zakładu górniczego.

Teren usług sportu, rekreacji, turystyki i zabudowy mieszkaniowej i lotniskowej, z wyłączeniem lokalizacji nowej zabudowy mieszkaniowej (US/T)

Nie przewiduje się wystąpienia negatywnych skutków realizacji ustaleń projektu zmiany studium w zakresie zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi. Przedmiotowe grunty nie należą do terenów potencjalnie zagrożonych ruchami masowymi lub osuwiskami, ani nie są położone z zasięgu obszarów szczególnego zagrożenia powodzią. Przez przedmiotowy teren nie przebiegają linie elektroenergetyczne stanowiące istotne źródło emisji pól elektromagnetycznych, zatem nie nastąpi negatywne oddziaływanie w tym zakresie na miejsca dostępne dla ludzi.

W przyszłym zagospodarowaniu terenów należy uwzględnić wymagania i ograniczenia techniczne wynikające z przebiegu sieci infrastruktury technicznej, zgodnie z przepisami odrębnymi, tj. rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych (Dz. U. z 2003 r. nr 47 poz. 401), rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 26 października 2005 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać telekomunikacyjne obiekty budowlane i ich usytuowanie (Dz. U. z 2005 r. nr 219 poz. 1864), rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie (Dz. U. z 2013 r. poz. 640) oraz normami branżowymi. Zachowanie odpowiednich, zgodnych z obowiązującymi przepisami, stref wyznaczonych dla poszczególnych sieci infrastruktury technicznej, zminimalizuje ryzyko wystąpienia awarii, mogących wywołać negatywne skutki dla ludzi.

Na przedmiotowym terenie, ani w jego otoczeniu, nie występują istotne źródła hałasu. Wyznaczone w projekcie zmiany studium tereny zabudowy będą stanowić kontynuację istniejącego sposobu zagospodarowania występującego w sąsiedztwie przedmiotowych obszarów. Mając na uwadze powyższe, nie przewiduje się pogorszenia klimatu akustycznego na terenach sąsiednich w związku z powstaniem nowej zabudowy.

8.2.7. Oddziaływanie na zabytki i dobra materialne

Na terenach objętych projektem zmiany studium nie występują obiekty, ani obszary objęte ochroną konserwatorską. Niemniej jednak według przepisów art. 115 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, o odkryciu, w trakcie prowadzenia robót budowlanych lub ziemnych, przedmiotu, co do którego istnieje przypuszczenie, iż jest on zabytkiem, należy niezwłocznie powiadomić wojewódzkiego konserwatora zabytków lub burmistrza, a także wstrzymać wszelkie roboty mogące uszkodzić lub zniszczyć znaleziony przedmiot i zabezpieczyć ten przedmiot i miejsce jego znalezienia, przy użyciu dostępnych środków.

Oddziaływanie skutków realizacji ustaleń projektowanego dokumentu na dobra materialne występujące na analizowanym obszarze, rozumiane jako wytwory kultury i sztuki oraz elementy infrastruktury technicznej i społecznej, będzie wiązało się z możliwością rozwoju terenów inwestycyjnych i prowadzenia robót budowlanych w zakresie sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, co pozytywnie wpłynie na rozwój gminy Drezdenko.

8.2.8. Oddziaływanie na zasoby naturalne

Zasoby naturalne, rozumiane jako elementy przyrody mające znaczenie dla bytowania i gospodarki człowieka, to m.in.: gleby, surowce mineralne, wody, lasy, łąki, zwierzęta. Analizując oddziaływanie na zasoby naturalne stwierdzić należy co następuje:

- znaczące oddziaływanie na gleby może zaistnieć w sytuacji zabudowy terenów dotychczas niezainwestowanych (nie przewiduje się realizacji przedsięwzięć na glebach wysokich klas bonitacyjnych),
- na obszarach położonych w obrębie Czarłowa występują złoża kruszywa naturalnego, które wyniku podjętej działalności wydobywczej zostaną wyczerpane. W związku z tym, przewiduje się znaczące oddziaływanie na surowce mineralne,
- oddziaływanie na pozostałe komponenty środowiska zostały omówione w kolejnych podrozdziałach rozdziału 8.

8.2.9. Skutki oddziaływania projektu zmiany studium na całokształt środowiska przyrodniczego

Przewidywane skutki oddziaływania projektu zmiany studium na całokształt środowiska oraz jego prawidłowe funkcjonowanie, w tym na obszary chronione, są zróżnicowane co do charakteru, czasu oddziaływania, odwracalności i ich zasięgu przestrzennego. Oddziaływanie wskazanych przez zmianę studium rodzajów zagospodarowania terenu oraz obiektów z nimi związanych podzielić można na: bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane.

Skutki realizacji zapisów projektu zmiany studium oddziaływania można z kolei rozpatrywać w kontekście czasu oddziaływania:

- długoterminowego (w skali kilkudziesięciu lat),
- średnioterminowego (około 5 – 10 lat),
- krótkoterminowego (około 1 roku),
- chwilowego (około 1 doby).

Rodzaj i skalę przewidywanych oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska przedstawiono w podrozdziałach 8.2.1-8.2.8. oraz w poniższej tabeli (Tabela 2.).

Tabela 2. Przewidywane oddziaływania realizacji ustaleń zmiany studium na poszczególne komponenty środowiska (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne)

Główne cele sporządzenia zmiany studium	Przewidywane oddziaływanie na poszczególne komponenty środowiska/obszary chronione													
	obszar Natura 2000	formy ochrony przyrody	różnorodność biologiczna	ludzie	zwierzęta	rośliny	woda	powietrze	powierzchnia ziemi	krajobraz	klimat	zasoby naturalne	zabytki	dobra materialne
Zmiana przeznaczenia gruntów ornych na tereny górnicze w obrębie Czarłowa	0	0	-	+/-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	+
Wyznaczenie terenu US/T w obrębie Lubiewo	0	0	+	+	-/+	-/+	-/+	-	-	-	-/+	0	0	0

Oznaczenia:

- (+) - realizacja kierunku zagospodarowania wpłynie pozytywnie na analizowany komponent środowiska/obszary chronione,
- (-) - realizacja kierunku zagospodarowania wpłynie negatywnie na analizowany komponent środowiska/obszary chronione,
- (0) - realizacja kierunku zagospodarowania nie wpływa na analizowany komponent środowiska/obszary chronione,
- (+/-) - realizacja kierunku zagospodarowania może wpłynąć zarówno pozytywnie, jak i negatywnie na analizowany komponent środowiska/obszary chronione.

Realizacja ustaleń zawartych w projekcie zmiany studium pociągnie za sobą zmianę istniejącego stanu środowiska. Sposób i stopień oddziaływania na środowisko zależny będzie od lokalnych uwarunkowań, takich jak: typ krajobrazu, budowa geologiczna, ukształtowanie terenu, stosunki wodne, walory przyrodnicze, stan czystości powietrza oraz zainwestowanie terenu.

W odniesieniu do projektowanej zmiany przeznaczenia gruntów ornych na tereny górnicze w obrębie Czarotwo stwierdza się, że prowadzona działalność wpłynie pozytywnie na ludzi i dobra materialne, z uwagi na powstanie nowych miejsc pracy oraz rozwój infrastruktury technicznej. Przewiduje się negatywny wpływ eksploatacji złoża na: różnorodność biologiczną, zwierzęta i rośliny, z uwagi na zniszczenie istniejącej powierzchni biologicznie czynnej oraz miejsc bytowania zwierząt, powietrze, z uwagi na emisję zanieczyszczeń przez maszyny i urządzenia wydobywcze, pojazdy transportujące urobek, powierzchnię ziemi, z uwagi na przekształcenie rzeźby terenu, krajobraz, z uwagi na zmiany wizualne spowodowane utworzeniem usypisk mas ziemnych nakładu, klimat, z uwagi na zmiany warunków klimatu lokalnego, w zakresie zmiany warunków temperatury, wilgotności powietrza oraz prędkości wiatru, a także zasoby naturalne, z uwagi na wyczerpanie złóż kruszywa naturalnego. Należy zaznaczyć, że wyżej wymienione negatywne oddziaływania, poza wpływem na zasoby złóż kruszywa, które będzie nieodwracalne, wystąpią jedynie podczas prowadzenia prac wydobywczych. Po zakończeniu eksploatacji powstałe wyrobiska zostaną zrekultywowane i przywrócona zostanie równowaga przyrodnicza omawianego terenu.

Zakłada się korzystny wpływ skutków realizacji zapisów projektu zmiany studium w zakresie zagospodarowania terenu US/T na ludzi i dobra materialne, z uwagi na udostępnienie nowych terenów inwestycyjnych, rośliny, zwierzęta i różnorodność biologiczną, z uwagi na ustalenie minimalnej powierzchni terenu biologicznie czynnego na poziomie 40% powierzchni działki. Z kolei przewiduje się negatywny wpływ powstania nowej zabudowy na powietrze, z uwagi na powstanie nowych źródeł zanieczyszczeń do powietrza, którymi będą źródła grzewcze budynków, pojazdy samochodowe, powierzchnię ziemi, ze względu na uszczelnienie gruntu w miejscach realizacji inwestycji, krajobraz, z uwagi na przekształcenie krajobrazu terenów dotychczas niezainwestowanych (należy zaznaczyć, że odbiór wizualny krajobrazu będzie miał charakter subiektywny), zwierzęta, z uwagi na utrudnienie ich migracji w związku z ogrodzeniem działek budowlanych, klimat (mikroklimat), ze względu na wzrost emisji ciepła, pochodzącego ze spalania paliw do celów grzewczych, jak również wzrost powierzchni utwardzonych, a także wody podziemne, z uwagi na wzrost powierzchni utwardzonych.

Nie zakłada się wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania skutków ustaleń projektu zmiany studium na obszary Natura 2000 i inne formy ochrony przyrody oraz zabytki.

Zaznacza się, że przeprowadzona ocena oddziaływania planowanych inwestycji na środowisko została opracowana w dostosowaniu do stopnia ogólności dokumentu jakim jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Szczegółowa prognoza oddziaływania na środowisko zostanie sporządzona na etapie opracowania projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla tego terenu.

9. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEJ ZMIANY STUDIUM

Na obszarach objętych projektem zmiany studium niezmienione pozostają wszystkie zapisane w obowiązującym dokumencie studium zasady ochrony środowiska i jego zasobów, przyrody i krajobrazu kulturowego. Przedmiotem ochrony jest całe środowisko przyrodnicze jako układ systemowy z wszystkimi jego elementami. Głównym celem ochrony środowiska w gminie jest gospodarowanie zasobami przyrodniczymi zgodnie z koncepcją zrównoważonego rozwoju oraz

uwzględnienie zasad ochrony środowiska przyrodniczego. Na podstawie przepisów odrębnych i przyjętej w studium polityki przestrzennej gminy, obejmuje się ochroną i racjonalnym użytkowaniem zasoby środowiska poprzez:

- rekultywację terenów zdegradowanych,
- zachowanie powierzchni biologicznie czynnych,
- zastosowanie zabezpieczeń dla nawierzchni przeznaczonych dla postoju i prowadzenia ruchu kołowego przed infiltracją zanieczyszczeń wód opadowych do środowiska gruntowo-wodnego,
- zachowanie istniejącego drzewostanu na terenie US/T.

Działania związane z ochroną środowiska w gminie obejmujące zarówno ochronę zasobów przyrodniczych, ochronę przyrody i walorów krajobrazowych muszą być powiązane i zgodne z kierunkami i zasadami wskazanymi w innych dokumentach. Szczegółowe ustalenia w zakresie rozwiązań zmniejszających bądź eliminujących szkodliwe oddziaływanie powinny zostać zapisane w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

10. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEJ ZMIANY STUDIUM ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Zgodnie z art. 55 ust. 5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, organ opracowujący projekt dokumentu jest obowiązany prowadzić monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko. Monitoring ten zaleca się wykonywać raz na 4 lata w oparciu o dostępne dane o środowisku.

Monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko będzie polegał na analizie i ocenie stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska lub w ramach indywidualnych zamówień. Dokonując analizy i oceny stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska należy pamiętać, że muszą się one odnosić do obszaru objętego projektem zmiany studium.

Proponuje się objęcie monitoringiem komponentów środowiska w zakresie:

- jakości wód,
- jakości (zanieczyszczenia) powietrza,
- jakości gleb,
- jakości klimatu akustycznego (oddziaływania hałasu),
- oddziaływania pól elektromagnetycznych,
- gospodarowania odpadami.

W związku z możliwą realizacją zbiorników bezodpływowych na nieczystości ciekłe wskazane jest prowadzenie ich ewidencji w celu kontroli częstości ich opróżniania i prawidłowości ich funkcjonowania. Należy prowadzić monitoring szczelności zbiorników lub ich okresowe kontrole, aby uniknąć ewentualnego wycieku ścieków do ziemi lub do wód.

11. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Z uwagi na położenie gminy Drezdenko w znacznej odległości od granicy państwa nie należy spodziewać się transgranicznego oddziaływania ustaleń realizacji projektu zmiany studium na środowisko.

12. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE ZMIANY STUDIUM

Nie wskazuje się rozwiązań alternatywnych, zakładając, że omawiany projekt zmiany studium jest projektem optymalnym zarówno pod względem rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych, jak i rozwiązań ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko, a jednocześnie spełniający potrzeby społeczeństwa. Poprzez sprecyzowanie zapisów zgodnie z obowiązującymi przepisami, gmina otrzyma dokument, który ułatwi posługiwanie się narzędziami planistycznymi oraz umożliwi realizację zamierzeń inwestycyjnych.

13. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy projektu zmian studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Drezdenko, sporządzanego na podstawie Uchwały Nr LXIII/397/2022 Rady Miejskiej w Drezdenku z dnia 21 czerwca 2022 r.

Prognoza składa się z 13 rozdziałów.

Rozdział pierwszy stanowi wprowadzenie, w którym przedstawiono podstawy formalno-prawne, zakres i cel prognozy oraz informacje zastosowanych metodach oraz materiałach i dokumentach uwzględnionych przy jej sporządzaniu.

Rozdział drugi zawiera informacje dotyczące zawartości i głównych celów projektowanego dokumentu. Projekt zmiany studium obejmuje część obszaru gminy Drezdenko - część obrębów Czartowo oraz Lubiewo. Sporządzenie zmiany obowiązującego dokumentu wynika z potrzeb właścicieli i użytkowników przedmiotowych terenów. Tereny objęte zmianą studium położone w obrębie Czartowo są obecnie użytkowane rolniczo. Celem zmiany studium jest uwidocznienie istniejących na tych terenach złóż piasków i żwirów oraz terenu i obszaru górniczego, a także umożliwienie wydobywania kopalin zgodnie z wydaną koncesją. W obszarze zmiany studium w obrębie Lubiewo wyznacza się tereny o wiodącej funkcji usług sportu, rekreacji, turystyki i zabudowy mieszkaniowej i letniskowej, z wyłączeniem lokalizacji nowej zabudowy mieszkaniowej, oznaczone na rysunku symbolem US/T.

Rozdział trzeci zawiera informacje o powiązaniu projektu zmiany studium z innymi dokumentami. Przy sporządzaniu zmiany studium uwzględniono treść dokumentów określających strategiczne generalne cele rozwoju zagospodarowania przestrzeni, sporządzonych na szczeblu krajowym, wojewódzkim, powiatowym oraz lokalnym. Merytoryczna spójność projektu z tymi dokumentami pozwala na realizację zawartych w nich rozwiązań.

W rozdziale czwartym zaprezentowano charakterystykę stanu i funkcjonowania środowiska przyrodniczego na obszarach objętych zmianą studium. Projekt zmiany studium obejmuje dwa odrębne obszary położone w obrębie Czartowo o łącznej powierzchni ok. 14 ha, stanowiące obecnie tereny rolnicze oraz jeden obszar położony w obrębie Lubiewo o powierzchni ok. 0,6 ha, stanowiący tereny zabudowy letniskowej, powstałe na podstawie obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Tereny objęte opracowaniem położone w obrębie Czartowo znajdują się w granicach naturalnej JCWP Dopyw z Lipówki (RW600017188928), natomiast teren położony w obrębie Lubiewo znajduje się w granicach naturalnej JCWP Pokrętna (RW6000181888949), na obszarze dorzecza Odry, w regionie wodnym Warty. Obszary objęte projektem zmiany studium położone w obrębie Czartowo znajdują się poza obszarami objętymi ochroną przyrody, natomiast teren położony w obrębie Lubiewo zlokalizowany jest w granicach obszaru Natura 2000 Lasy Puszczy nad Drawą PLB320016 oraz w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Puszcza Drawska.

Rozdział piąty dotyczy istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia projektowanej zmiany studium. Do najważniejszych zaliczono: nie w pełni rozwiniętą sieć infrastruktury kanalizacyjnej i wiążące się z tym zanieczyszczenia wód oraz gleb, wzrost emisji zanieczyszczeń powietrza (emisje z systemów grzewczych, z ciągów komunikacyjnych), a w konsekwencji przekroczenie wymaganych prawem norm jakości powietrza atmosferycznego, wymagające prowadzenia działań na rzecz utrzymania jakości lub poprawy warunków arosanitarnych, degradację powierzchni ziemi spowodowaną rolniczym użytkowaniem, wysoki

poziom zalegania wód gruntowych na obszarach położonych w obrębie Czarłowo, a także konieczność zapewnienia ochrony przyrody na obszarze Natura 2000 Lasy Puszczy nad Drawą (PLB320016) oraz w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Puszcza Drawska.

W rozdziale szóstym zawarto analizę i ocenę potencjalnych zmian stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanej zmiany studium. Brak obowiązującego studium lub posiadanie zdezaktualizowanego studium, które nie zawsze odpowiada potrzebom gminy i oczekiwaniom mieszkańców, spowoduje ograniczoną możliwość sporządzania odpowiednich miejscowych planów, co w dalszej kolejności przełoży się na brak podstaw prawnych dla ustalenia odpowiedniego przeznaczenia i sposobu zagospodarowania terenów.

W rozdziale siódmym przedstawiono cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanej zmiany studium oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu. Projekt uwzględnia cele ochrony środowiska zawarte w dokumentach strategicznych opracowanych na szczeblu krajowym i regionalnym, a także w dyrektywach Unii Europejskiej.

W rozdziale ósmym opisano przewidywane oddziaływania ustaleń projektu zmiany studium na środowisko przyrodnicze. Stwierdzono, iż realizacja ustaleń zawartych w projekcie zmiany studium pociągnie za sobą zmianę istniejącego stanu środowiska. Sposób i stopień oddziaływania na środowisko zależny będzie od lokalnych uwarunkowań, takich jak: typ krajobrazu, budowa geologiczna, ukształtowanie terenu, stosunki wodne, walory przyrodnicze, stan czystości powietrza oraz zainwestowanie terenu. W odniesieniu do projektowanej zmiany przeznaczenia gruntów ornych na tereny górnicze w obrębie Czarłowo stwierdza się, że prowadzona działalność wpłynie pozytywnie na ludzi i dobra materialne, z uwagi na powstanie nowych miejsc pracy oraz rozwój infrastruktury technicznej. Przewiduje się negatywny wpływ eksploatacji złoża na: różnorodność biologiczną, zwierzęta i rośliny, z uwagi na zniszczenie istniejącej powierzchni biologicznie czynnej oraz miejsc bytowania zwierząt, powietrze, z uwagi na emisję zanieczyszczeń przez maszyny i urządzenia wydobywcze, pojazdy transportujące urobek, powierzchnię ziemi, z uwagi na przekształcenie rzeźby terenu, krajobraz, z uwagi na zmiany wizualne spowodowane utworzeniem usypisk mas ziemnych nakładu, klimat, z uwagi na zmiany warunków klimatu lokalnego, w zakresie zmiany warunków temperatury, wilgotności powietrza oraz prędkości wiatru, a także zasoby naturalne, z uwagi na wyczerpanie złóż kruszywa naturalnego. Należy zaznaczyć, że wyżej wymienione negatywne oddziaływania, poza wpływem na zasoby złóż kruszywa, które będzie nieodwracalne, wystąpią jedynie podczas prowadzenia prac wydobywczych. Po zakończeniu eksploatacji powstałe wyrobiska zostaną zrekultywowane i przywrócona zostanie równowaga przyrodnicza omawianego terenu.

Zakłada się korzystny wpływ skutków realizacji zapisów projektu zmiany studium w zakresie zagospodarowania terenu US/T na ludzi i dobra materialne, z uwagi na udostępnienie nowych terenów inwestycyjnych, rośliny, zwierzęta i różnorodność biologiczną, z uwagi na ustalenie minimalnej powierzchni terenu biologicznie czynnego na poziomie 60% powierzchni działki. Z kolei przewiduje się negatywny wpływ powstania nowej zabudowy na powietrze, z uwagi na powstanie nowych źródeł zanieczyszczeń do powietrza, którymi będą źródła grzewcze budynków, pojazdy samochodowe, powierzchnię ziemi, ze względu na uszczelnienie gruntu w miejscach realizacji inwestycji, krajobraz, z uwagi na przekształcenie krajobrazu terenów dotychczas niezainwestowanych (należy zaznaczyć, że odbiór wizualny krajobrazu będzie miał charakter subiektywny), zwierzęta, z uwagi na utrudnienie ich migracji w związku z ogrodzeniem działek budowlanych, klimat (mikroklimat), ze względu na wzrost emisji ciepła, pochodzącego ze spalania paliw do celów grzewczych, jak również wzrost powierzchni utwardzonych, a także wody podziemne, z uwagi na wzrost powierzchni utwardzonych.

Nie zakłada się wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania skutków ustaleń projektu zmiany studium na obszary Natura 2000 i inne formy ochrony przyrody oraz zabytki.

W rozdziale dziewiątym przedstawiono rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko w kontekście projektu zmiany studium. Na podstawie przepisów odrębnych i przyjętej w studium polityki przestrzennej gminy, obejmuje się ochroną i racjonalnym użytkowaniem zasoby środowiska poprzez: rekultywację terenów zdegradowanych, zachowanie powierzchni biologicznie czynnych, zastosowanie zabezpieczeń dla nawierzchni przeznaczonych dla postoju i prowadzenia ruchu kołowego przed infiltracją

zanieczyszczeń wód opadowych do środowiska gruntowo-wodnego, a także zachowanie istniejącego drzewostanu na terenie US/T.

Rozdział dziesiąty zawiera propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanej zmiany studium oraz częstotliwości jej przeprowadzania. Ocenę skutków realizacji zapisów zmiany studium zaleca się wykonywać raz na 4 lata w oparciu o dostępne dane o środowisku.

W rozdziale jedenastym wykazano brak transgranicznego oddziaływania skutków realizacji ustaleń projektu zmiany studium na środowisko.

W rozdziale dwunastym przedstawiono wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie zmiany studium.

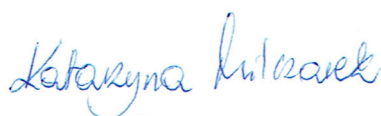
Rozdział trzynasty zawiera streszczenie w języku niespecjalistycznym.

OŚWIADCZENIE AUTORA PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
DOTYCZĄCEJ PROJEKTU ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY DREZDENKO

Oświadczam, że jako autor prognozy spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 ze zm.).

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

mgr inż. Katarzyna Milczarek



mgr inż. arch. Agata Marciniak



mgr inż. arch. Aldona Cieśla



mgr inż. Sonia Myszak

